

Haastavilla kasvu- paikoilla kasvivalintojen merkitys korostuu

Ulkoverhousremontti on hyvä
tilaisuus lisäeristämiseen

10

Lapsille suunniteltu piha
houkuttelee ulkoleikkeihin

24

Lukitus-, hälytin-, kameravalvonta-
sekä muut turvallisuusratkaisut!

**Meri-Lapin
Lukituspalvelu Oy**
PART OF PROSERO

MEILTÄ SAATAVILLA KAIKKIIN TARPEISIIN

- Lukitus- ja kulunvalvontapalvelut
- Laajat lukoston- ja avainhallintapalvelut
- Kattavat huolto- ja korjauspalvelut

Kemin Lukkopalvelu

info@lukituspalvelu.fi p. 0100 86630 liike/ 24h

Tornion Lukituspalvelu

tornio@lukituspalvelu.fi p. 050 4622335 liike
lukkopäivystys p. 0100 86630

Rovaniemen Lukkopalvelu

rovaniemi@lukituspalvelu.fi p. 043 2111553 liike/ 24h

WWW.LUKITUSPALVELU.FI

MEILTÄ KAIKKI KOTIEN JA KIINTEISTÖJEN KORJAUS-, YLLÄPITO- JA KULJETUS- PALVELUT!

- siivous- ja erikoissiivous
- rakentaminen ja remontointi
niin sisä- kuin ulkotiloissa
- konelumityöt, kattolumityöt
ja lumenajot
- roskalavat sekä kuljetuskalusto-
ja pienkonevuokraus

TILAA AMMATTILAISET PAIKALLE!

**LAPIN
MONIPALVELU Oy**

Ota yhteyttä p. 044 235 1091, info@lapinmonipalvelu.fi

www.lapinmonipalvelu.fi

Seppo Honkonen

POHJOLAN

mieletön historia

EI KUINKA SELVITÄ Pohjois-Suomessa

KEVÄÄN ESITYKSET

5.4. klo 19
6.4. klo 14
8.4. klo 14
12.4. klo 19
13.4. klo 13 ja 18
15.4. klo 14
19.4. klo 19
20.4. klo 18
22.4. klo 14
26.4. klo 19
27.4. klo 18

 Lippukassa 040 550 9911
Sauvosaarenkatu 4
Avoimna ke - pe 11 -16
Katso lisää
keminteatteri.fi
Liput: lippu.fi

 KIINTEISTÖHUOLTO
RAUTIO

- ✕ Piha- ja viherrakennustyöt
- ✕ Kaivinkone- ja pyöräkonetyöt
- ✕ Saneeraus- ja lvi-työt
- ✕ Viemäreiden painehuuhtelut ja kuvaukset
- ✕ Salaojien painehuuhtelut ja kuntotutkimukset
- ✕ Avant-pienkuormaajavuokraus
- ✕ Kuorma-autopalvelut
 - vaihtolavat
 - nosto- ja kuljetustyöt

p. 040 848 5630
kiinteistohuolto@co.inet.fi
www.kiinteistohuoltorautio.fi

{ ASKEL
VIIHTYISÄMPÄÄN
ASUMISEEN }

www.pintapro.fi

040 511 9450 • jani.rautee@pintapro.fi
www.instagram.com/pintapro_/_

Tasoite & maalaus • Ruiskumaalaus
Ulkomaalaus & ohutrappaus • Tapetointi
Lattia-asennus • Remontit • Vesi-eristys & laatoitus

TORNION LASI

**Terassi- ja parveke-
lasitukset meiltä!**

Puh. 016-445 894
Torpinkatu 11, Tornio
www.tornionlasi.com

Omakoti

www.omakotilehdet.fi
facebook.com/omakotilehti

Ilmestyminen
Nro 1/2024 vko 14
Nro 2/2024 vko 20
Nro 3/2024 vko 33
Nro 4/2024 vko 41

Jakelu ja levikki
Jakelulevikki 10 800 kpl

Pientalot Kemini, Keminiin, Simon ja Tornion taajamissa.

Julkaisija ja kustantaja
Media Potentia Oy
Kuninkaankatu 24 A
33210 Tampere
p. 0400 772 229
www.mediapotentia.fi

Päätoimittaja
Petri Kaukonen
p. 0400 770 203
petri@mediapotentia.fi

Toimitus
Mari Pihlajaniemi
p. 045 276 5998
toimitus@mediapotentia.fi

Mediamyynti
Media Potentian toimisto
p. 0400 772 229
toimisto@mediapotentia.fi

Taitto ja ilmoitusvalmistus
Media Potentia Oy
aineistot@mediapotentia.fi

Paino
Kaleva Oy

Etukannen kuvat
Pääkuva Dreamstime
Yläkuulma Freepik

Lehti noudattaa ilmoitusten julkaisusääntöjä. Reklamaatiot on tehtävä 7 vrk:n aikana ilmoituksen julkaisemisesta Media Potentia Oy:lle. Suurin mahdollinen vastuu ilmoituksen julkaisemisesta sattuneesta virheestä tai poisjäämisestä sekä sen aiheuttamista vahingoista on ilmoituksen hinta. Mikäli ilmoitusmateriaali saapuu aineistopäivän jälkeen Media Potentia Oy ei ole velvollinen korvaamaan painovirheitä. Ilmoituksista lähetetään oikovedos sopimuksen mukaan.Peruutukset viimeistään aineistopäivänä. Jos ilmoitus on ehditty valmistaa ennen peruutusta, veloitetaan siitä 50 % ilmoituksen hinnasta.

Pieni pintaremontti ehostaa talon myyntiä varten

Unsplash

Tässä lehdessä

- 3 Pääkirjoitus
- 5 Ajankohtaista
- 6 Hybridilämmitys
- 9 Kolumni: Elämää rintamamiestalossa
- 10 Julkisivuverhousremontti
- 13 Lakipalsta
- 14 Pihan kasvivalinnat haastavilla kasvupaikoilla
- 16 Maa-ainekset pihaa perustettaessa
- 19 Omakotitalon remontointi myyntiä varten
- 24 Leikkivälineet pihalle
- 26 Ajanviete

Petri Kaukonen
Päätoimittaja

Kestävää asumista etsimässä

Kerava ilmoitti viime syksynä luopuvansa kesän 2024 asuntomesuista. Sen sijaan kaupunki ryhtyi kehittämään Kivisillan alueelle omaa Uuden ajan rakentamisen festivaaliaan. Tapahtuma lupaa esitellä kävijöille laajasti kestävä rakentamisen ja asumisen ratkaisuja.

Niille onkin nykymaailmassa kysyntää. Aihe on ollut esillä, kun EU on pyrkinyt lisäämään ympäristöystävällisyyttään ja suitsimaan hiilidioksidipäästöjään useilla eri osa-alueilla. Juuri asuminen ja rakentaminen aiheuttavat merkittävän osan Suomen päästöistä, ja etenkin asuinrakennusten lämmitys on meillä suuri energiankuluttaja.

Kyseessä ovat siis suuret linjat ja suuret tavoitteet. Vaikka oman asumisen hiilijalanjälki ei olisikaan päälimmäisenä omakotiasujan mielessä, EU:n määrittelemät linjaukset näkyvät ennen pitkää itse kunkin arjessa monin eri tavoin, joskus hyvinkin pienissä asioissa.

Alkuvuodesta kuluttajia ihmetyttivät esimerkiksi muovisten kierätyspullon uudet saranakorkit, jotka eivät irtoa pullon kaularenkaasta. Uudistus johtuu EU:n kertakäyttömuoveja koskevasta direktiivistä: kesään 2024 mennessä kaikkien pantillisten muovipullojen korkkien on pysyttävä kiinni pullossa. Sääntelyn tavoitteena on vähentää muoviroskan määrää ympäristössä ja lisätä muovien kierrätystä.

Joten omakotiasujan on hyvä pitää silmänsä auki sen suhteen, millaisia uusia ratkaisuja kestävä asumisen ja elämäntavan puitteissa nousee esille. Voi olla, että aikanaan niiden vaikutukset löytää omastakin arjestaan – ruokapöydältä, sähkölaskusta tai vaikkapa autotallista.

Lämpimin terveisin,

Petri Kaukonen

Päätoimittaja
Omakoti

MAHTAVA VALIKOIMA EDULLISIA VAIHTOAUTOJA!

Yli 60 kpl. Edullinen rahoitus, jopa 0 käsirahalla.
Hyvät alennukset, paras tarjous vaihdokista!

VUOKRATTAVANA MATKAILUAUTOJA 9 erilaista, SEKÄ ARPPEENLAMMEN ERÄMÖKKEJÄ KALALUPINEEN!

KALUSTETUT ASUNNOT KEMISTÄ JA KEMINMAALTA - Omakotitalot, rivitalot, asunto-osakkeita. 10 erilaista.

p. 0400 693846, Jukka Toivanen

Katso lisää: www.arppeenlampi.fi
www.keminmaanautokeskus.fi www.autokeskusrent.fi

KEMINMAAN AUTOKESKUS / OULUN AUTOKESKUS OY
Valiontie 4 94450 KEMINMAA. p. 0400 693 846, 040 300 0280
jukka.toivanen1@gmail.com

Ota yhteyttä
Pentti Kaarlela
0400 693 886

Mika Kaarlela
0400 443 124

Jukka Heikkuri
0400 391 313

MAA-AINESTOIMITUKSIA JA MAANRAKENNUSTÖITÄ AMMATTITAITIDOLLA!

Tornion Rakennussora Oy
www.tornionrakennussora.fi

» LYHYESTI

10 pahinta virhettä kotisiivouksessa – vältä nämä siivousalan ammattilaisen vinkeillä

Helpolta ja nopealta vaikuttava siivousoperaatio voi pahimmassa tapauksessa tuhoata kodin pinnat. Valtaosa kotisiivouksessa tehdyistä virheistä liittyy joko huolimattomuuteen tai vääränlaisten siivousaineiden ja -välineiden käyttöön. Siivousyritys Koti Puhtaaksi Oy:n toimitusjohtaja **Reetta Alastalo** listaa pahimmat siivousmokat ja kertoo vinkkinsä niiden välttämiseksi.

1. Liika pesuaineen annostelu

Kun pesuainetta on liikaa, sitä jää helposti siivottaville pinnoille ja vaatteisiin. Tämä taas vaatii ylimääräistä huuhtelua ja lisää vedenkulutusta.

– On tärkeää käyttää pesuaineita vastuullisesti ja noudattaa suositeltuja annosteluohjeita. Oikea annostelu vähentää ympäristövaikutuksia, ylläpitää terveyttä, säästää rahaa ja varmistaa tietysti myös paremmat siivoustulokset, Alastalo neuvo.

2. Liian harva siivousväli

Mitä pidempään tahrat ovat pinnoilla, sitä haastavampaa niitä on poistaa. Vastaavasti tasainen siivousväli säästää kodin pintoja ja jopa rahaa. Esimerkiksi liesituulettimen rasvasuodatin pysyy säännöllisesti pestynä käyttökelpoisena monta vuotta.

3. Väärät siivousaineet

Vääriin tarkoituksiin käytetyt siivousaineet ovat tehottomia ja saattavat pahimmassa tapauksessa vahingoittaa kodin pintoja. Tästä esimerkkinä toimii lasisuihkeen käyt-

tö laattalattiaan. Suihke antaa lattialle kiillon hetkeksi, mutta ennen pitkään kertyy pinnoille niitä vahingoittaen. On siis ensisijaisen tärkeää valita oikeat puhdistusaineet ja noudattaa niiden käyttöohjeita.

4. Naarmuttava taikasieni

Taikasieni on näppärä tahrannoistaja, mutta kaikkiin tarkoituksiin se ei sovi. Esimerkiksi seinässä olevan tahrnan mukana saatat poistaa myös osan maalikerrosta.

Taikasienen sijaan Alastalo vinkkaa ko-keilemaan ekologista puhdistuskiveä:

– Puhdistuskivi on tehokas siivousaine, jolla pääset eroon myös kylpyhuoneen kalkkisaostumista, joihin taikasieni ei pysty, hän kertoo.

5. Likaiset siivousvälineet

Likaiset siivousvälineet mitätöivät siivouksen hyödyn, sillä ne levittävät mukanaan likaa ja bakteereja ympäri asuntoa. Alastalon mukaan siivousvälineet on käytön jälkeen tärkeää pestä niille sopivilla menetelmillä sekä käyttää eri tiloissa eri siivousvälineitä.

6. Pintapuolinen siivous

Pintapuolinen siivous auttaa pitämään yllä perusjärjestystä, mutta jäljestä ei tule oikeasti puhdasta. Tämä myötä esimerkiksi huoneilma tunkkaistuu vuosien saatossa. Pintapuolisen arkisiivouksen ohella on tärkeää tehdä myös perusteellisia siivouksia, jossa käy läpi kaikki kodin pinnat ja puhdistaa ne huolella.

7. Kalkinpoiston laiminlyönti

Kalkki saostuu laattojen saumoihin, jos niitä ei muista säännöllisesti puhdistaa. Kalkkeutunut pinta on karheampaa, jonka myötä esimerkiksi vedessä oleva rauta, rasvalika ja shampoojäämät tarttuvat siihen helpommin. Vuosia kertyneet kalkkikertymät voivat johtaa jopa saumojen hapertumiseen, jolloin lopulta ainoa keino pelastaa kylpyhuone on remontti.

8. Pakonomainen siivoaminen

Liika siivouksesta stressaaminen ja pakko-mielteinen puunaus luovat turhaa päänsäryä.

– Kevennä päänsisäistä siivoustaakkaa ja kirjaa itsellesi lista siivottavista asioista aikatauluineen kaikkineen. Tällöin sinun ei tarvitse hoitaa kaikkea kerralla ja jatkuvasti, vaan

voit olla levollisin mielin, Alastalo sanoo.

9. Lasin ja peilin pesuaineella läträys

Ajan myötä peilien pinnoille kertyneet pesuainejäämät jättävät jälkeensä sumean pinnan. Astioiden tapaan myös peilit kaipaavat huuhtelua pesun jälkeen. Peili kannattaa huuhdella pesuainekäsittelyn kanssa käyttämällä veteen kostutettua mikrokuituliinaa.

10. Liika tavaramäärä

Liika tavaramäärä ja järjestyksen puute vaikeuttavat pintojen puhdistamista, lisäävät siivottavaa ja keräävät pölyä. Samalla liiallinen määrä esineitä voi aiheuttaa turvallisuusriskejä. Alastalo muistuttaa, että kokonaisvaltaisesti siistissä kodissa pääsee kärsiksi jokaiseen nurkkaan ja koloon.

Koti Puhtaaksi Oy

Tutkimus: Joka toinen kompostoi – silti omakotiasujien biojätteet päätyvät muita useammin sekajätteeseen

Omakotiasujan biojätteet päätyvät jo useimmiten omaan kompostoriin. Tuoreen tutkimuksen mukaan 52 prosenttia kompostoi itse taloutensa biojätteet. Erilliskeräyksen on valinnut 18 prosenttia omakotiasujista.

Kompostoijia motivoi kompostoinnin lopputuotteena syntyvä multa, jonka voi hyödykäyttää omassa puutarhassa. Lisäksi kompostoijista peräti 95 prosenttia on sitä mieltä, että kompostointi on ympäristöystävällisin tapa käsitellä biojätteet ja yhtä moni uskoo, että kompostointi on edullinen vaihtoehto biojätteen käsittelyyn. Biojätteen erilliskeräyksen tyypillisin valintaperuste on helppous.

– Tutkimuksen iloinen yllätys oli, että kompostoinnin valinneista vastaajista jopa yhdeksän kymmenestä pitää kompostointia helppona tapana käsitellä biojätteet. Kaiken kaikkiaan kompostoijat olivat hyvin tyytyväisiä valintaansa. Mutta erilliskeräys on perusteltu valinta silloin, jos ei ole valmis näkemään yhtään vaivaa eikä myöskään ole

tarvetta syntyvälle kompostimullalle, sanoo Biolanin puutarhaneuvoja **Riikka Kerttula**.

Rivitaloasukkailla yleisin tapa käsitellä biojätteet on erilliskeräys. Jopa neljä viidestä rivitaloasukkaasta lajittelee biojätteensä erilliskeräysastiaan.

Omakotiasujien biojätteet päätyvät edelleen muita useammin sekajätteeseen

Omakotitaloissa heitetään muita asumismuotoja useammin biojätteet sekajätteen joukkoon. Peräti 28 prosenttia omakotiasujista ei lajittele biojätteitään vielä mitenkään. Rivitaloissa, joissa on vähintään viisi asuntoa, sekajätteeseen menee 15 prosenttia biojätteestä, pienemmissä taloyhtiöissä 24 prosenttia.

– Omakotiasujilla ja alle viiden asunnon taloyhtiöille lajittelu on tullut tai on vasta tulossa pakolliseksi lakiuudistuksen myötä. Osassa näitä kiinteistöjä ei ole vielä ratkais-

tu kuinka biojätteet tullaan käsittelemään. Sen sijaan suuremmissa taloyhtiöissä lajittelu on ollut jo pidempään pakollista ja lajittelun puitteet ovat niissä varmasti kunnossa. Tulosten perusteella osa asukkaista ei vaan välitä lajittelusta, pohtii Kerttula.

Pienissä taajamissa ja haja-asutusalueella biojätteet päätyvät keskimääräistä useammin sekajätteen joukkoon. Näille alueille ei yleensä ole järjestetty biojätteen erilliskeräystä, vaan omatoiminen kompostointi on ainoa tapa käsitellä lajiteltu biojäte.

Rottakammo voi estää kompostoinnin aloittamisen

Tutkimuksessa selvitettiin mitkä ovat yleisimmät syyt kompostoinnin aloittamisen esteenä. Enemmän kuin joka toinen oli sitä mieltä, että heidän taloudessaan tulee niin vähän biojätettä, ettei sitä kannata kompostoida. Toiseksi yleisimpänä syynä mainittiin

pelko, että kompostointi houkuttelee rottia.

– Rottia tosiaan tavataan ihmisasumusten läheltä, mutta syy rottien olemassaoloon eivät ole kompostorit, vaan pikemminkin niiden puute. Yksi suuri rottakannan lisääntymisen aiheuttaja on vessanpönttöön kipatut ruoantähteet, jotka päätyvät viemäriverkostoon. Jos biojätteet käsiteltäisiin asianmukaisesti, rotilla ei olisi niin helppoa ravintoa ja otollisia olosuhteita lisääntyä, muistuttaa Biolanin Riikka Kerttula.

Omakotiasujista, jotka eivät vielä lajittele biojätteitään, tulevaisuudessa kolmannes aikoo hankkia kompostorin – joko oman tai naapurin kanssa kimpakompostorin – ja viidennes siirtyy biojätteen erilliskeräykseen. Lähes joka toinen, joka laittaa biojätteet sekajätteen joukkoon, ei ole suunnitellut alkavansa lajittelua tai ei vielä tiedä kuinka sen aikoo toteuttaa.

Latureista, muuntajista ja led-valoista löytyi viime vuoden valvonnassa eniten sähköturvallisuuspuutteita

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) määräsi viime vuonna yrityksiä poistamaan markkinoilta 69 vaarallista sähkölaitetta. Eniten turvallisuuspuutteita oli latureissa, muuntajissa ja erilaisissa led-valaisimis- sa. Samat tuoteryhmät toistuvat vuodesta toiseen vaarallisimpien tuotteiden listalla, mikä osoittaa, etteivät niiden valmistajat ja maahantuoajat aina varmista riittävän huolellisesti laitteiden turvallisuutta. Useimmissa markkinoilta poistetuissa tuotteissa oli joko sähköiskun tai palonvaara.

Tukes teki vuonna 2023 noin 1530 markkinavalvontakäyntiä kivijalkamyymälöihin ja verkkokauppoihin. Yhteensä 336 sähkölaitetta lähetettiin testattavaksi testauslaboratorioihin. Testausten perusteella 69 laitetta veloitettiin poistettavaksi markkinoilta, ja näistä vakavimmin puutteelliset 28 laitetta tuli poistaa myös kuluttajien käytöstä. Lisäksi myyntikieltoja annettiin 24 tuotteelle, eli niitä ei enää saanut tuoda markkinoille.

Eniten vaarallisia ja puutteellisia sähkölaitteita löytyy samoista tuoteryhmistä vuodesta toiseen. Suurimpina ryhminä ovat jatkuvasti led-valaisimet sekä erilaiset la-

turit ja muuntajat. Vaarallisia sähkölaitteita löytyi myös testattujen keittolevyjen ja yleismittarien joukosta. Tiedot markkinoilta poistetuista sähkölaitteista löytyvät Tukesin vaarallisetuotteet.fi -sivustolta.

Vaaralliset sähkölaitteet jäävät hyvin Tukesin haaviin

– Tukesin markkinavalvonta kohdistuu riskiperusteisesti myynnissä oleviin sähkölaitteisiin, erityisesti sellaisiin tuoteryhmiin, joissa on aiemmin todettu paljon puutteita sekä uusiin tuotemerkkeihin ja tuotetyyppeihin. Muutoksena aiempiin vuosiin yhä useammat yritykset poistavat vaaralliset tuotteet markkinoilta vapaaehtoisesti jo Tukesin yhteydenoton perusteella, sanoo johtava asiantuntija **Seppo Niemi** Tukesista.

– Hyödynnämme valvonnassa myös eurooppalaisia markkinavalvontatietokantoja ja teemme aktiivista yhteistyötä muiden EU-maiden markkinavalvontaviranomaisten kanssa. Lisäksi osallistumme EU:n yhteisiin valvontaprojekteihin. Viime vuonna yhteisprojekteissa tutkittiin mm. matka-adaptereita, kuivausrumpuja sekä USB-latureita.

– Valvonnan kohdentaminen riskiperus-

teisesti on ollut tehokasta. Viime vuonna testatuista sähkölaitteista noin 28 prosenttia osoittautui siinä määrin vaaralliseksi tai puutteelliseksi, että niiden myyntiä jouduttiin rajoittamaan. Lievemmin puutteellisista tuotteista annetaan vastuuyrityksille huomautuksia, joissa yrityksiä pyydetään korjaamaan testeissä löydetyt puutteet viimeistään seuraavissa tuotantoerissä, Niemi kertoo.

Tukesiin tulee myös kuluttajilta ilmoituksia vaaralliseksi epäilyistä tuotteista. Ilmoituksen voi tehdä Tukesin verkkosivulla olevalla lomakkeella.

Kaukomaiden verkkokaupoista ostat omalla vastuullasi

Kuluttajat ostavat entistä enemmän sähkölaitteita EU:n ulkopuolella sijaitsevista verkkokaupoista. Näihin verkkokauppoihin ei suomalaisten tai eurooppalaisten viranomaisten toimivalta ylety.

– EU:n ulkopuolelta tilattaessa tuotteen takuut ja kuluttajansuoja-asiat ovat hankalampia kuin sisämarkkinoilla. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että EU:n ulkopuolelta tuotteita ostava kuluttaja joutuu itse

vastaamaan seurauksista, jos tuote osoittautuu vaaralliseksi tai aiheuttaa vahinkoa. Tuotteita ei ole välttämättä tarkoitettu EU:n alueelle ja siten ne eivät aina täytä EU:n turvallisuusvaatimuksia, Niemi varoittaa.

Viranomainen ei tarkasta sähkölaitteita ennakkoon

Suurin osa suomalaisista (89 %) uskoo, että viranomainen tarkastaa ennakkoon markkinoille tulevat sähkölaitteet. Tämä ei pidä paikkaansa, vaan sähkölaitteiden pakollinen ennakkotarkastus päättyi jo lähes 30 vuotta sitten kun liitettiin Euroopan unioniin. Nykyisin valvontaa tehdään riskiperusteisesti jo markkinoilla oleville tuotteille. Tukes lähettää hankkimansa epäilyttävät tuotteet testauslaboratorioihin testattavaksi. Testaustulosten perusteella Tukes päättää tarvittavista jatkotoimista.

Vastuu sähkölaitteiden turvallisuudesta on maahantuoajalla, valmistajalla ja myyjällä. CE-merkki on sähkölaitteissa valmistajan merkki siitä, että heidän mielestään tuote täyttää sitä koskevat vaatimukset ja tuote on sen takia saanut vapaan liikkuvuuden EU:ssa.

Hiiliviisaus kasvattaa hyvinvointia

Puutarhat ovat ehtymättömiä luonnon monimuotoisuuden lähteitä, jotka luovat elinmahdollisuuksia kasvien ja ihmisten lisäksi lukuisille luonnon pieneliöille, nisäkkäille, linnuille ja matelijoille. Hiiliviisaassa puutarhassa hoidetaan lisäksi ilmastoa ja maaperää niin, että ilmakehän hiilidioksidia sidotaan parantamaan maan elinvoimaa.

Onko muita harrastuksia, joiden avulla voidaan samanaikaisesti sekä hidastaa kasvihuoneilmiön etenemistä että ehkäistä sään ääri-ilmiöistä aiheutuvia haittoja? Ei tule helposti mieleen, arvioi Puutarhaliiton toimitusjohtaja **Timo Taulavuori** kuvaillessaan erityisesti hiilipuutarhaa. Näistä syistä Puutarhaliiton toiminnan teemaksi on valittu ”Hiiliviisaus kasvattaa hyvinvointi”.

Puutarhurin on mahdollista oikeilla valinnoillaan minimoida muustakin toiminnastaan aiheutuvia päästöjä luomalla elinvoimaisen hiilipuutarhan. Esimerkiksi suositella sähkökäyttöisiä koneita ja vähentämällä muovituotteiden käyttöä puutarhasaan, voi vähentää harrastuksesta aiheutuvia päästöjä. Parhaimmillaan puutarha on itse itseään ruokkiva luonnon monimuotoisuutta parantava kokonaisuus, jossa ravinteiden ja veden kiertokulku seuraa luonnon omaa kiertokulkuaan, kuvailee Taulavuori monimuotoista hiilipuutarhaa.

Mitä on hiiliviisaus puutarhassa? Hiiliyh-

disteet ovat puutarhan tärkeimmät eloperäiset yhdisteet. Ne muodostuvat auringon valon energian avulla ilmakehän hiilidioksidista, vedestä ja maaperän ravinteista. Samalla, kun kasvit yhteyttävät, ne poistavat ilmasta kasvihuoneilmiön pahista eli hiilidioksidia (CO2). Yhteyttämistuotteet eli kasvien sitomat hiiliyhdisteet päätyvät kasvien maanpäällisiin ja -alaisiin osiin. Parhaimmillaan hiilipuutarhassa on runsaasti erityyppisiä kasveja, jotka muodostavat kerroksellisen yhteyttävän kasvimassan.

Hiili osana ruokavaliota

Osa hiiliyhdisteistä päätyy hyötykasvien osalta ihmisten ravinnoksi. Nämä hiiliyhdisteet ovat osa hyvinvointiamme ja terveyttä edistävää ruokavaliota. Osa niistä on kuituja, osa energian lähteitä ja osa muita ravintoaineita kuten vitamiineja. Hiiliyhdisteet ovat myös luonnon omia aromi- ja makeutusaineita, jotka tekevät kasvissadosta herkullista.

Kasvit hyödyntävät kasvussaan hiiliyhdisteitä, jotka päätyvät kasvin osien kuoltua maaperään rikastuttamaan sen monimuotoisuutta, josta vastaavat miljoonat erilaiset pieneliöt bakteereista ja sienistä pieniin hyönteisiin ja muihin niveljalkaisiin. Pieneliöt hajottavat kasvinosat ja vapauttavat niiden ravintoaineet uudelleen kiertokulkuun. Osa hiiliyhdisteistä jää lisäämään maan viljavuut-

ta humuksena. Hiiliperäinen aines maassa parantaa sen kasvuvoimaa lisäten muun muassa ravinteiden ja veden pidätyskykyä sekä kasvien mahdollisuutta käyttää ravinteita. Lisäksi humuspitoinen maa hillitsee rankkasateiden haittavaikutuksia ja estää näin ravinteiden huuhtoutumista vesistöihin.

Ihmisten hyvinvointi kasvaa maasta

Hiiliviisas puutarhureinti lisää eläinten ja eliöstön hyvinvoinnin lisäksi erityisesti meidän ihmisten hyvinvointia. Kasvit tuottavat ilmakehään happea, tasaavat lämpötilaeroja ja tekevät ympäristömme viihtyisän. Kasvikunnan ja maaperän merkitys ihmisiin on edullinen sekä fyysisen että henkisen hy-

vinvointimme kannalta. Hiilipuutarhuri saa positiivisia virikkeitä kaikilla aisteillaan puutarhatöiden osalta.

Puutarhan virikkeet stimuloivat meidän elimistöämme laskien muun muassa stressitasoamme ja vahvistaen immunitetiämme. Fyysinen liikunta vihreässä ympäristössä vahvistaa lisäksi fyysistä kuntoamme. Ja jo päivittäinen vartin puutarhatyö auttaa tässä, mutta vielä vahvempi vaikutus on viikoittaisessa yli parin tunnin työskentelyssä -ja jopa oleilussa -puutarhassa. Ymmärrys hiilipuutarhureinnin merkityksestä, ja sen hyvistä vaikutuksista auttaa meitä ennen kaikkea hahmottamaan riippuvuussuhteemme ja rooliimme moniulotteiseen luontoympäristössä.

Puutarhaliitto

Teksti: Ulla Sirén

Lämmitysjärjestelmät yhteistyössä

Hybridilämmitys tarkoittaa kahden tai usean eri lämmitysmuodon yhdistelmää. Sen etuja ovat vaihtelun vara vuodenaikojen ja energian hinnan mukaan, ekologisuus sekä turvallisuus: jos yksi energialähde hiipuu, on valmiina mahdollisuus käyttää jotain toista.

Erilaisista lämmitysmuodoista ja niiden yhteensovittamisesta puhuttaessa pohditaan, miten lämmin ja vakaa lopputuloksen pitäisi olla. Viimetalvinen sähkökriisi ja epävakauden uhka kansainvälisillä energiamarkkinoilla ovat herättäneet kysymyksiä huonelämpötilasta. Pitääkö kotien todella olla reilusti yli 20-asteisia keskellä talvea, vai voisiko lämpöä vähentää ja lisätä villapaitoja? Paljonko huonelämpötilaa kannattaa pudottaa energian säästämisen nimissä? Onko parempi, että

asunto on tasalämmin, vai että esimerkiksi makuuhuoneet ovat viileämpiä kuin muut tilat, tai koko asunto viileämpi silloin, kun kukaan ei ole kotona?

Toiminnanjohtaja **Arto Hannula** Lämmitysenergia Yhdistys Ry:stä toteaa, että yksiselitteistä vastausta ei ole olemassa.

– Normaalisti huonelämpötilan suositellaan olevan 21–22 C, mutta on hyvin yksilöllinen asia, miten ihmiset lämpötilaan reagoivat, Hannula sanoo.

Hän muistuttaa, että lämmön kokemiseen vaikuttavat esimerkiksi asunnon vetoisuus ja se, missä kunnossa eristeet ovat, eli pääseekö kylmä säteilemään seinien ja lattioiden läpi. Huonelämpötilan laskemisen järkevyys riippuu myös lämmitysmuodosta. Jos asunnossa on suora sähkölämmitys, huonekohtainen lämmönsäätö on viisasta, koska ajastaminen käy helposti ja säästö vaikuttaa nopeasti. Silloin patterien ei tarvitse paahdtaa kuumina koko päivää, jos ketään ei ole kotona. Sen

Freepik

Älylaitteet helpottavat monella tavalla omakotitalon energiatehokkuuden hallintaa, varsinkin jos käytössä on hybridilämmitys, jossa eri järjestelmät vuorottelevat.

sijaan lattialämmitys reagoi säätöihin hitaasti. Vesikiertoisessa lattialämmityksessä, joka on tehty lämpöä varaavaan betonilattiaan, lämpötilan muutoksessa voi olla jopa vuorokauden viive.

- Silloin optimaalisen tason löytäminen on oleellisempaa kuin päiväkohtainen lämmönsäätö, Hannula huomauttaa.

Toisaalta vesikiertoinen lattialämmitys mahdollistaa asumislämpötilan laskemisen pysyvästi, koska lämpimän tunne on suurempi, jos jaloilla on lämmin. Veto taas lisää viileyttä, sillä liikkuva ilma tuntuu kylmältä. Myös ilmanvaihto pitää ottaa huomioon huonelämpötilaa säädettäessä.

- Jos omakotitalossa on esimerkiksi vesikiertoinen patterilämmitys ja painovoimainen ilmanvaihto, pitää huomioida suunnittelun mukaiset menoveden lämpötilat, koska pattereiden lämmönluovutus vaikuttaa myös talon ilmanvaihtoon, Hannula sanoo.

Hybridit uuteen taloon

Uudessa talossa hybridilämmityksen vaihtoehtoja on useita. Ilmalämpöpumppu ja ilmavesilämpöpumppu ovat tavallisia päälämmitysjärjestelmän kumppaneita, mutta lisäksi moni harkitsee esimerkiksi aurinkovoiman käyttöä, jolloin kesällä tuotettavan ylijäämäsiähkön voi myydä omaan sähköverkkoon.

Arto Hannula muistuttaa, että kaikki yhdistelmät eivät sovi kaikkiin taloihin. Valintaan vaikuttavat talon sijainti ja rakenne sekä millaisen sähköverkon piirissä se sijaitsee, onko paikka suojainen, varjoisa tai tuulinen ynnä muuta.

- Jos halutaan varmistaa tasainen lämmönsaanti kaikissa olosuhteissa ja päädytään ilmavesilämpöpumppuun, kannattaa miettiä sen rinnalle sähkövastusten sijaan modernia uusiutuvaan öljyä käyttävää öljykattilaa, ja tehdä lämmityksestä heti alusta varaajalähtöinen. Tällöin suurimman osan ajasta lämmityksen hoitaa lämpöpumppu, mutta jos tarvitaan lisätehoa kovilla pakkasilla tai käyttöveden tuotannossa, niin vesitilavuudeltaan pieni öljykattila voi tehokkaasti tuottaa tarvittavan lisätehon varaajalle. Tämä mahdollistaa myös käyttökustannusten optimoinnin, koska öljysäiliön täytön jäl-

Soita!
P. 040 586 2549

- LVI-asennustyöt
- LVI-saneeraukset
- Ilmastointityöt
- Ilmalämpöpumppujen myynti, asennus, korjaus ja huolto
- Maalämpöpumppujen myynti ja asennus

Toijärventie 8, 94700 Kemi
www.ek-asennustekniikka.fi • eero@ek-asennustekniikka.fi

Elektroniikkayritys E Holappa
Keminsuuntie 67
94400 KEMINMAA
P. 050 463 0789

- Koti- ja autoelektroniikkahuolto
- Teollisuuselektroniikan komponentit
- MosquitoMagnet ja Ollipaimen takuhuolto

SÄHKÖASENNUKSET LAIDASTA LAITTAAN PITKÄLLÄ KOKEMUKSELLA!

Kemin Sähköhuolto Ky
Markus Luukkala
0400 694 266

Kodin kaikki kiintokalusteet suoraan valmistajalta!

Kuiva-Kaluste Oy
Muovitehtaantie 5, 95100 Kuivaniemi
041 460 5414 | myynti@kuivakaluste.fi | www.kuivakaluste.fi

Ilmalämpöpumppujen uusi aikakausi on alkanut - Mitsubishi Electric LN-mallisarja

Meiltä myös sähköauton latauspisteet! Kysy!

Scanofficen lämpöpumput alueellasi toimittaa

Suomen Sähkötekniikka puh. 040 779 46 88

*Ilmalämpöpumppujen
uusi aikakausi
on alkanut*

**Mitsubishi Electric ilmalämpöpumput
uusi LN-mallisarja**

Changes for the Better

Esittelyvideo osoitteessa
www.scanoffice.fi/LN-uutuus

**Jäähdytyskoneet
myydään ja asennetaan**

Scanofficen lämpöpumput alueellasi toimittaa

 **SÄHKÖASENNUS
J. YLIMÄINEN**

Sähköasennus J.Ylimäinen
040 536 4490 | www.sahkoasennusylimainen.fi

Hei lukija

**Askarruttaako
kodin remontointi?**

**Jaa remonttikokemuksesi tai
toivo juttuaihetta osoitteessa:**

omakotilehdet.fi/palaute

**Oletko jo
tutustunut?**

Omakoti
www.omakotilehdet.fi

keen hinta pysyy vakiona niin kauan, kuin säilössä riittää öljyä. Pörs-sisäköpimukseen käyttäjä voi releohjauksella määrittää raja-arvot, koska siirrytään käyttämään kattilaa lämpöpumpun sijaan, Hannula selittää.

Hän jatkaa, että monen toiveena on saada hybridinsä päälämmön-lähteeksi maalämpö, mutta ikävä kyllä se ei toimi joka paikassa. Esimerkiksi tontin koko, maaperä, pohjavesialueet ja soraharjut rajoittavat mahdollisuuksia käyttää sitä. Lisäksi se toimii parhaiten, kun läm-mönjakojärjestelmä on suunniteltu matalalämpöiseksi.

Ekologisuus on monikerroksista

Moni haluaa mielellään löytää ekologisimman mahdollisen lämmitys-järjestelmän. Sellaista ei löydy hatusta vetämällä, vaan se vaatii huolel-lista harkintaa ja monien osatekijöiden sovittamista yhteen. Ekologisuus kokonaisuutena on muutakin kuin lämmitysjärjestelmän tehokkuus ja päästöjen määrä. Arto Hannulan mukaan siihen vaikuttaa koko läm-mitysjärjestelmän elinkaari ja kaikkien sen osien valmistaminen.

- Tämä voi olla kuluttajalle aika vaikeaa, mutta esimerkkinä voisi olla vaikka hybridijärjestelmä, jossa on ilmavesilämpöpumppu, aurinkopa-neelit sekä öljykattila. Hybridijärjestelmässä kattilaa käytetään ainoas-taan kovilla pakkasilla, jolloin ilmavesilämpöpumpun sisäyksikössä käy-tettäisiin sähkövastuksia. Uusiutuvalle lämmitysöljyllä käytettävä öljy-kattila ei kuormita sähköverkkoa juuri lainkaan, ja hiilidioksidipäästöt vähenevät, kun ei tarvitse käynnistää sähköntuotannon varavoimaa, joka käyttää esimerkiksi kivihiiltä, Hannula tarkentaa.

Liittyminen kaukolämpöverkkoon on hyvä lämmitysvaihtoehto, mi-käli alueella kaukolämpöverkosto on.

Siihen voivat liittyä kiinteistöt, joissa on vesikiertoinen lämmönja-kojärjestelmä. Kustannuksia tuottavat liittymismaksu ja lämmönsiirto-putkiston rakentaminen sekä käyttökustannukset tilausvesivirran mu-kaisesti.

Kaukolämmön ekologisuus riippuu sen tuotantotavasta. Hyviä Han-nulan mukaan ovat esimerkiksi hake- tai pellettilaitokset sekä öljykatti-lat uusiutuvalle lämmitysöljyllä.

- Ekologisuuteen vaikuttavat hiilidioksidipäästöjen lisäksi pienhiuk-kaspäästöt, joita syntyy haketta ja pellettiä poltettaessa. Tällöin lämpölai-toksen hiukkassuodatuksella on suuri merkitys, Hannula sanoo.

Hän muistuttaa, että kaukolämmön rinnalle ei ainakaan pientaloissa kannata rakentaa hybridiä, koska kaukolämpö pääsääntöisesti hinnoi-tellaan laskennallisen tilausvesivirran mukaan, ja yhtiöillä on erilaisia suhtautumistapoja siihen, kuinka todellinen kulutus vaikuttaa kustan-nuksiin.

Lämpöpumppuja varaksi vanhalle

Vanhoissa taloissa perinteinen lämmitysjärjestelmä on ollut puilla läm-piävät uunit, joiden rinnalle ovat ajan mittaan tulleet erilaiset sähkö-lämmitysjärjestelmät, joten niissä on tavallaan ollut hybridilämmitys jo kauan ennen itse termin keksimistä. Paljon käytetty ja helpohko apuri näiden rinnalle ovat ilmalämpöpumput, jotka toimivat kesällä viilentimi-nä, ja viime aikoina myös aurinkovoima. Kummankaan järjestelmän asentaminen ei ole kovin vaativaa mutta silti ammattilaistyötä. Huolto on kiinteistön omistajan vastuulla, samoin paloturvallisuudesta huo-lehtiminen, joten aivan pelkkään helppouteen ei kannata tuudittautua.

Vesikiertoiseen lämmitysjärjestelmään voi puolestaan kytkeä ilmave-silämpöpumpun kiinteistön olemassa olevan kattilajärjestelmän rinnal-le. Arto Hannula neuvoo, että tällöin kannattaa satsata samalla järjestel-män automatiikkaan, joka mahdollistaa optimaalisen energiatehokkuu-den kiinteistön lämmitykseen. Laitteiston kunto kannattaa tarkistuttaa ammattilaisella, tai mahdollisesti vaihtaa se nykyaikaisempaan ja ener-giatehokkaampaan järjestelmään. Mikäli kiinteistön sähköt on rakenta-misen aikaan suunniteltu öljylämmitystä silmällä pitäen, sähkövastus-ten teho ei riitä kovien pakkasten aikaan, koska talon pääsulakkeet eivät sitä mahdollista.

Samalla kannattaa miettiä veden lämmitystä.

- Usein kuulee puhuttavan, että lämmin käyttövesi on se energi-asyöppö, mutta käytännössä se harvoin näin on, Arto Hannula huo-mauttaa.

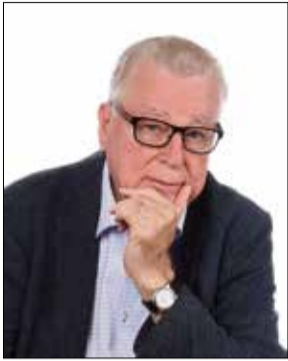
Hän täsmentää, että suomalainen pientalo kuluttaa keskimäärin noin 22 000 kWh:a energiaa lämmitykseen vuodessa, ja lämpimän käyttöve-den tuottamiseen tarvitaan vain noin 1000 kWh energiaa henkilöä kohti.

Tiiveyden lisääminen on osa lämmitystä: on hyvä tukkia vetoiset koh-dat ja vaihtaa kiinteistön ikkunat ja ovet energiatehokkaampiin. Lisäeris-tys erityisesti yläpohjaan auttaa paljon. Sopivana pakkaspäivänä tehty lämpökamerakuvaus on hyvä keino selvittää lämpövuodot. ■

Lämmitysenergia Yhdistys on lämmityslaitesennuksia tekevien liikkei-den urakoitsijajärjestö, jonka vastattavaksi siirtyi vuonna 2018 puretun Öljy- ja biopolttoaineala ry:n lämmitysenergiatoiminta.

» KOLUMNI

Elämää rintamamiestalossa

Juhani Vahtokari
Kolumnisti on rintamamiestalossa asuva rehtori, jolle on karttunut koke-
musta vanhasta talosta ja sen korja-
uksista jo 40 vuoden ajalta.

Lunta, lunta, lunta vain

Sysipimeässä yössä kuului voimakas rikkoutuvan esineen ääni kumean mossahduksen säestämänä. Mikä se voi olla? Unenpöpperössä oivalsin, että kyse oli oltava katolta putoavasta lumimassasta. Lämpötila oli ollut muutaman päivän plussan puolella ja katolle kertynyt paksu lumi-kuorma oli vähitellen alkanut irtautua pellistä kunnes se sai tarpeekseen ja, vyöryi alas.

Kuin ajatus olimme puolison kanssa pystyssä; olohuoneen ikkuna auki, ja mitä näimmekään. Valtava lumimäärä oli syöksynyt alas uudenkarhean ilmavesilämpöpumpun ulkoyksikön muoviselle katolle. Tukeva suojakatos oli suunnitteilla, aineetkin oli hankittu, mutta suojasää ehti tällä kertaa ensin.

Kun aamulla soitin lämpöfirmaan, he kertoivat, että uusi kansi maksaa 540 euroa. Kun soitin vakuutusyhtiöön, jossa meillä on kotivakuutus, vastaus oli: – Ei korvata.

Nyt kun oppirahat on maksettu, saa lumi pudota alas silloin kun haluaa; tukeva suojakatos on valmis ja pitää huolen siitä, että yksinkertainen, suorakaiteen muotoinen katos, joka maksaa yli 500 euroa, on turvassa. Muutoinkin tämän kuluneen talven lumimassat ovat täyttäneet omakotialueen kadut, risteykset, liittymät ja antaneet aura- ja karhumiehille melkoisen urakan. Voi sitä vesimäärää, joka tietyissä sääolosuhteissa kehittyäkään kun sulaminen on huipussaan.

Elämä suurehkolla omakotialueella on tällaisina talvina erityistä. Talojen, jotka ovat saman näköisiä, välissä päivä päivältä kapenevilla kaduilla pujottelevat suuret säiliöau-

tot. Naapurien asukkaat tarttuvat lapioon tai lumikolaan harva se päivä. Karhu huristaa ohi jo aamuviiideltä, sen jälkeen tulevat kuormaajat, jotka viimeistelevät aurauksen. Onko tämä nyt sitä ilmaston lämpenemistä?

Niin rintamamiestalojen kuin muidenkin salaojitukset pääsevät keväällä näyttämään tehonsa ja vesi ränneissä ei ehdi sulaa ennen kuin vesi vuotaa niistä yli eikä pakenne syöksyihin, jonne ne on tarkoitettu. Vesi on eräs niistä luonnonvoimista, joille emme mahda juuri mitään. Ilmatieteen laitoksen mukaan 500 litran lumiläjystä sulaa noin 50 litraa vettä. Vedellä on tapana mennä ”vääriin” paikkoihin, kellareihin, sokkeleihin jne.

Toisaalta taas, kun rintamamiestalon isäntä tai emäntä laittavat kumisaappaat jalkaan ja aloittelevat puutarhan kevättyöt, vesi on elintärkeä. Kun lumi vielä asustaa katolla, joku viisas on laskenut, että 15 senttimetrin lumikuorma 150 neliön katolla painaa noin 2300 kg. Lumi on siis melko oikukas kaveri. Toisaalta paljon huolia tuova, toisaalta välttämätön.

Kevään odotus kaiken lumen jälkeen on kiihkeätä. Näkyykö jo pientä vihreyttä? Maaliskuun katsotaan olevan ensimmäinen kevätkuukausi, vaikka melkoisia lumipyryjä saattaakin tulla ja mennä. Mitä Maariana katolla, sitä vapuna vaossa, sanoi vanha kansa. ”Jos huhtikuu on kylmä ja märkä, tulee heinälato olemaan täynnä”. Kansa oli kehittänyt kokemuksensa perusteella paljon viisauksia.

”Kaksi on kaunista kesällä, lehti puussa, ruoho maassa ja tuomenkukka kolmantena”.

Teksti: Mari Pihlajaniemi

Ulkoverhous ehommaksi

Lohkeilleen maalipinnan tai muuten nuhruisen julkisivun katsominen särkee silmää pidemmän päälle, joten omakotitalon ulkoverhouskin tulee useimmiten laitettua kuntoon ennemmin tai myöhemmin. Ulkoverhousremontin yhteydessä voidaan kuitenkin parantaa myös talon energiatehokkuutta.

Eräiden arvioiden mukaan laadukas ulkoverhous voi kestää hyvinkin 20–30 vuotta. Yleispätevää arviota on kuitenkin vaikea antaa, sillä uusimistarpeeseen vaikuttavat niin verhousmateriaali, sääolosuhteet kuin talon rakenteidenkin kunto. Esimerkiksi puuverhouksen elinkaarta voi pidentää säännöllisillä huoltomaalauksilla.

Juuri puu on ollut Suomessa perinteisesti omakotitalojen suosituin ulkoverhousmateriaali, kertoo koulutus- ja tutkimuspäällikkö, tekniikan lisensiaatti **Esa Leinonen** Turun ammattikorkeakoulusta. Kyseessä ei ole kuitenkaan pelkästään makuasia. Ulkoverhouksen valintaa sanelee monta tekijää:

– Jos talo on asemakaava-alueella, niin rakentamismääräyksissä voi olla sanottu, että julkisivun täytyy olla puuta tai tiiltä

tai rapattu. Se jo määrittelee sitä valintaa ja on yksi lähtökohta.

Ulkonäkö, hinta ja kestävyys vaikuttavat verhousvalintaan

Esa Leinonen toteaa julkisivun määräytyvän myös talon runkorakenteen kautta. Jos halutaan rakentaa esimerkiksi harkkotalo, harkot tyypillisesti rapataan.

– Se rajoittaa. Harva harkkorakenteeseen taloon laittaa puuverhousa.

Muut ulkoverhouksen valintaan vaikuttavat tekijät ovat perinteisesti olleet materiaalin ulkonäkö, hinta ja kenties tärkeimpänä kestävyys. Leinonen pohtii myös huollettavuuden olevan yksi olennainen tekijä, mutta usein budjetti jyrää senkin yli.

– Monesti kun rakennetaan, eurot oh-

jaavat ja otetaan se, mikä on halvin sillä hetkellä. Tiili on huoltovapaa, kun taas puuverhous joutuu maalaamaan ehkä 10 vuoden välein.

Kun ylläpitokustannukset lasketaan mukaan, kertainvestointiin verrattuna ulkoverhousmateriaalin loppukustannukset voivat olla kuitenkin paljon kalliimmat. Leinonen muistuttaa, että esimerkiksi rinnetontilla sijaitsevan kaksikerroksisen talon maalaaminen ei välttämättä ole helppoa, vaan siinä tarvitaan telineitä tai nostinta.

Julkisivun ja katon säännöllinen huolto kannattaa

Omakotitalossa on useita huoltotoimia, joita saatetaan syystä tai toisesta lyödä laimin. Esa Leinonen muistuttaa, että

etenkin talon katon kuntoa tulisi käydä kurkkaamassa aika ajoin, tarkistaa kourut syksyisin ja keväisin ja puhdistaa rännit.

– Ja kyllähän sitä julkisivuakin pitäisi asteittain putsata.

Vaikka julkisivu on kattoa huoltovaapaampi, sekin kerää itseensä roskaa ja ilman epäpuhtauksia, savua ja nokea. Leinonen huomauttaa, että puuverhoilluissa taloissa maalipinnan epäpuhtaudet ja viat saattoivat erottua vielä tavallista paremmin talvella lumen valkeutta vasten.

– Maalipintahan alkaa ajan myötä kärsimään. Jos on kovin vaalea rakennus, eikä julkisivua ole pesty, maalaus likaantuu ja alkaa pikku hiljaa irtoamaankin sieltä.

Hän muistuttaa, että puuverhoukselle suositellaankin maalausta 10–15 vuoden välein. Maalaustarve riippuu kuitenkin

kin myös ilmansuunnasta. Suora auringonpaiste haalistaa talon eteläsivun nopeammin kuin muut seinustat.

Tuuletusraon puuttuminen on suuri riski

Tiiliverhouksen osalta tilanne on puuverhousta helpompi, mutta sellaista-kaan ei Leinosen mukaan saisi mis- sään nimessä mennä pesemään painepesurilla.

Muutamia vuosia sitten julkisuu- teenkin asti nousi eräskin tapaus, jos- sa kalkkitiiliverhotun omakotitalon pesu painepesurilla aiheutti taloon mittavia kosteusvaurioita. Koval- la paineella suihkunnut vesi imeytyi huokoisen tiilin läpi suoraan lämpö- eristeisiin ja aiheutti mikrobikasvus- toa. Tiiliverhouksen ja eristeenä käy- tetyn villan välissä ei ollut tuuletus- rakoa.

Etenkin tuuletusraon puuttumi- nen on Leinosen mukaan riski. Tiili- tai puuverhoilluissa julkisivuissa pi- täisi olla aina kunnollinen tuuletusra- ko, joka suojaa sisempänä olevaa läm- möneristyskerrosta.

– Jos lautaverhous on suoraan run- gossa kiinni ilman tuuletusrakoa, sil- loin kosteusvaurioiden määrä lisään- tyy.

Tuolloin kosteus pääsee ulkover- houkseen ja aina sisäpuolisiin raken- teisiin ja lämmöneristykseen saak- ka. Tästä voi puolestaan seurata kon- denssiongelmia ja edelleen kosteus- vaurio.

Kestävä rappaus edellyttää hyviä sääolosuhteita

Puu- ja tiiliverhouksen ohella kolmas yleinen ulkoverhousmateriaali oma- kotitaloissa on rappaus. Senkin teke- miseen liittyy kuitenkin omat riskin- sä, jotka voivat aiheuttaa päänvaivaa myöhemmin. Esa Leinonen kertoo rappauksen edellyttävän ensinnäkin sopivaa lämpötilaa rappausvaiheessa.

– Rappaus pitää tehdä sellaisissa olosuhteissa, ettei ole liian kylmää tai kova tuuli tai auringonpaiste. Ilman ja rakenteiden lämpötila tulisikin olla vä- hintään +5C.

– Jos lämpötila ei ole suotuista, keli on vaikka nollassa, sinne voi jäädä kos- teutta. Jos tulee kylmä, rappaus jäätyy ja varisee pois paikaltaan. Rappaus tu- lisi myös tehdä suuri yhtenäinen pinta kerralla, välttämällä epäjatkuvuuskohtia.

Ulkoverhousremontin yhteydessä myös lisäeristystä

Ulkoverhousremontti on siis omakoti- talossa edessä väistämättä. Minkä as- teisena se sitten toteutetaan, riippuu Leinosen mukaan muun muassa ener- giatehokkuudesta.

Tyypillisesti talon vanha ulkover- hous puretaan ja vaihdetaan uuteen, ja samalla korjataan mahdollisia home- ja lahovaurioita. Ulkoverhousremon- tin yhteydessä vanhoihin rakennuksiin tehdään usein myös energiaremontti.

– Eli puretaan vanha julkisivu, lisä- lämmöneristetään ja tehdään tuule- tusrako ja sen päälle koolaus. Koolaa-

minen varmistaa julkisivun tuulettu- misen.

Leinonen huomauttaa, että koska rakentaminen on inhimillistä toimin- taa, aika ajoin vastaan tulee julkisivuja, joissa on tapahtunut jo rakennusvai- heessa virheitä. Näitä virheitä korjail- laan sitten jälkikäteen ulkoverhousre- monttien yhteydessä.

– Ulkoverhous pitää purkaa huolel- la ja tarkistaa, onko pinnan alla ole- va tuulensuojaverhouslevy kunnossa, hän kertoo esimerkkinä.

Korvausilman saatavuudesta huolehdittava remontissa

Kun vanhaan, vetoisaan taloon lisä- tään eristystä, samalla myös ikkunat vaihdetaan usein nykyaikaisiin, tii- viimpiin ikkunoihin, kertoo Leinonen. Hän kehottaa varmistamaan, että ta- lon ilmanvaihto toimii vielä senkin jäl- keen.

– Silloin tarvitsee huolehtia, että korvausilmaa saadaan rakennukseen jotain kautta. Jos se on aiemmin hoitu- nut huonojen ikkunoiden kautta, täy- tyy varmistaa, että on tuloilma-aukot olemassa remontin jälkeenkin.

Vanhoja omakotitaloja ei ole taval- lisesti varustettu koneellisella ilman- vaihdolla. Siksi ulkoverhousremontin yhteydessä on huolehdittava erikseen siitä, että joko ikkunoihin tai muualle asennetaan riittävä määrä korvausil- maventtiilejä.

– Jos niitä ei tehdä, korvausilma ha- kee jonkin paikan, jonkin rakennera- on, josta tulee sisälle.

Hän muistuttaa, että jos rakenteisiin pääsee kulkeutumaan kylmää ulkoil- maa, samalla niihin kertyy myös kos- teutta.

– Siinä on se riskin paikka.

Säiden ääri-ilmiöt lisäävät julkisivun huoltotarvetta

Viimeaikaisten sääilmiöiden on arvi- oitu lisäävän rakennusten ulkopinto- jen kosteuskuormaa. Sen myötä myös julkisivut voivat edellyttää enemmän huoltoa kuin mihin aiemmin on totu- tu.

Esa Leinonen ei osaa sanoa suorilta käsin, onko ilmastonmuutoksen vai- kutusta pientalojen julkisivuihin tut- kittu vielä tähän mennessä tarkem- min. Kokemuksensa pohjalta hän vah- vistaa kuitenkin lisääntyneiden satei- den kasvattavan rakennusten kosteus- kuormaa. Asiasta ei ole vielä saatavilla tilastotietoja, joten hän ei ryhdy arvi- oimaan, kuinka merkittävä tuo vaiku- tus on.

– Sateen määrä ja ilmaston muut- tuminen on tekijä, joka täytyy tulevai- suudessa huomioida, hän kuitenkin toteaa.

– Julkisivuihin vaikuttaa sekin, että ihmisillä puut kasvavat aika lähellä ta- loa.

Liian lähellä taloa kasvavat puut ja pensaat voivat aiheuttaa kasvustoa jul- kisivuun. Leinosen mukaan alle kah- den metrin etäisyydellä talosta kasva- vat puut kannattaisikin kaataa.

– Ne varjostavat ja voivat aiheuttaa kosteusrasitusta. Samoin puiden juu- ret voivat vaurioittaa rakennusta. »

MEILTÄ LAADUKKAAT ULKOVERHOUSLAUDAT JA PAINEKYLLÄSTETYT TERASSI- PUUTAVARAT EDULLISESTI!

Katso lisää www.lautari.fi

Puutavaraliike LAUTARI

Varikonkatu 11, KEMI • Avoinna ark 8-16.30 • p. 016 262 617

MAINOSTAJA, varaa näkyvyytesi Omakotilehtiin verkkokaupasta.

<https://mediapotentia.mediani.fi>

MEDIANI WWW.MEDIANI.FI

Omakoti

Luotettua palvelua Meri-Lapin alueella jo yli 40 vuoden ajan.

MEILTÄ SAATTE TÄYDELLISET REMONTIT JA KATTOJEN KORJAUKSET

- HUOPA-, TIILI- JA PELTIKATOT
- RAKENNUSPELLITYKSET
- KATTOTURVATUOTTEET

Ota yhteyttä ja pyydä tarjous! P. 040 721 6610 • keminkate.fi

Kattoliitto KATTOLIITON JÄSENYRITYS

MERI-LAPIN KATTO OY

040 758 1566
kattoremonttilappi.fi

MONIPUOLISTA REMONTINTIA JA RAKENTAMISTA

mm. kattotyöt, ulkomaalaukset ja remontit.
Lisäksi teemme uudisrakentamista ja
kiinteistöhuoltoa monipuolisesti.

Polar Works Monipalvelu Oy
p. 040 720 0506, polarwork1@gmail.com

Ota yhteyttä
ja kysy lisää!

AUTO- JA METALLIROMUT

MV Kierrätyspalvelu

Marjamäentie 11, 94830 Kemi
0400 533 253
mikko.mivarec@gmail.com

Nuohouspalvelu Juha Peltoniemi

Kysy tarjousta myös
IV-Puhdistuksista!

040 567 4389
juha.peltoniemi@nuohoojat.fi

NUOHOUKSET
alk. 60€

NUOHOUKSET MERI-LAPIN, SIMON JA KUIVANIEMEN ALUEELLA

Omakoti

Tykkää meistä FACEBOOKISSA!

facebook.com/omakotilehti

omakotilehdet.fi

Vinyyliverhous vaihtoehtona puuverhoukselle

Perinteisempien ulkoverhousmateriaalien rinnalle nousi jo 20–30 vuotta sitten uutena tulokkaana vinyyliverhous, joka on kerännyt oman kannattajakuntansa.

– Se tarvitsee tiuhemman koolauksen, mutta on vähän huoltovapaampi, kuvailee Esa Leinonen. Myös vinyyliverhouksen pinta haalistuu hieman vuosikymmenten aikana, mutta toisin kuin puuverhous, se ei tarvitse säännöllistä maalausta. Pinnan voi myös mahdollisesti pestä painepesurilla.

Vinyyliverhouksen ulkonäkö jäljittelee puuverhousta: sitä on saatavilla pysty- tai vaakapaneelina siinä missä puuverhoustakin. Leinonen huomauttaa erilaisia väri vaihtoehtoja voivan olla toki vähemmän tarjolla kuin maalatussa puuverhouksessa.

– Jos katsoo kaukaa rakennusta, ei pysty sanomaan, onko siinä puuverhous tai vinyyliverhous.

Vinyyli voi olla siis varteenotettava vaihtoehto puuverhoukselle. Jos ulkoverhousremontin yhteydessä aiotaan vaihtaa vanha verhousmateriaali johonkin toiseen, Leinonen muistuttaa kuitenkin varmistamaan alueen viranomaisilta ennakkoon, sopiiko kaa-vaittu verhousmateriaali rakennusmääräyksiin. ■

» LAKIPALSTA

Varatuomari Iina Tornberg
Asianajotoimisto
Lindblad & Co Oy

Kuluttajariitalautakunnan ratkaisu omakotitalossa asuvien eläkeläisten sähkölaskun kohtuullisuudesta

Sähkölämmitteisten omakotitalojen lämmityskustannukset ovat kuluvina vuosina aiheuttaneet huolta. Esimerkiksi pienituloiset eläkeläiset ovat voineet olla varsin tukalassa tilanteessa kalliitten sähkölaskujensa kanssa. Sähkön markkinahinnan alentuessa pahaa mieltä on erityisesti aiheuttanut se, että myynissä olevan määräaikaisen sähkösopimuksen on saanut huomattavasti paremmin ehdoin kuin mitä voimassa olevassa sopimuksessa oli sovittu. Suorassa sähkölämmityksessä olevan omakotitalon asukkaiden vaadittua ratkaisupyyntöä, kuluttajariitalautakunnan oli ratkaistava, oliko määräaikaisen sähkösopimuksen mukainen sähköenergian hinta ollut pienituloisille eläkeläisille kohtuuton sopimuksen tekemisen jälkeen muuttuneissa olosuhteissa. Kuluttajariitalautakunta antoi kyseisen ratkaisunsa nro D/5604/39/2023 joulukuussa 2023.

Kuluttajariitalautakunnan ratkaisua hakeneet eläkeläiset olivat 31.10.2022 tehneet elinkeinonharjoittajan kanssa kiinteähintaisen määräaikaisen sähkönmyyntisopimuksen 11.11.2022 ja 31.10.2024 väliselle ajalle. Sähköenergian hinnaksi oli sovittu 27,25 senttiä kilowattitunnilta perusmaksun ollessa 2,50 euroa kuukaudessa. Antamassaan ratkaisussa kuluttajariitalautakunta suositti, että elinkeinonharjoittaja kohtuullistaa kuluttajien sähkösopimuksen hinnan 20 senttiin kilowattitunnilta 11.11.2022 ja 10.11.2023 väliseltä ajalta. Lisäksi lautakunta suositti elinkeinonharjoittajaa palauttamaan kuluttajille näiden maksamat suoritukset kohtuulliseksi katsottavan hinnan ylittäviltä osin kuitenkin siten, että lasketusta hyvityksestä vähennetään saatu sähköhyvitys. Kuluttajariitalautakunta otti päätöksellään kantaa vain sopimuksen ensimmäisen kuluneen vuoden sähköenergian hinnan kohtuullisuuteen. Päätös oli syntynyt äänestyksen (6–2) jälkeen.

Suosituksensa perusteluissa kuluttajariitalautakunta kiinnitti huomiota sopimuksen solmimishetkellä voimassaolleiden sähkömarkkinoiden poikkeuksellisuuteen Ukrainan sodan ja sen eurooppalaisille sähkö- ja energiamarkkinoille aiheuttaman kriisin johdosta. Poikkeuksellisessa tilanteessa sähkön markkinahintojen muutosten ennustaminen oli käynyt kuluttajille

mahdottomaksi. Kuluttajariitalautakunnan mukaan kyseisten eläkeläisten noin kahden vuoden määräaikaista sopimusta ja sen kohtuullisuutta oli arvioitava sekä vuositasolla että kokonaisuutena. Vertailuhinnaksi tuli kuluttajariitalautakunnan mukaan ottaa sopimuksen voimassaoloaikana markkinoilla tarjottujen määräaikaisten sopimusten keskihinta. Eläkeläisten sähkönkulutus oli heidän oman ilmoituksensa mukaan ollut sopimuksen ensimmäisen vuoden aikana vähintään 18 000 kilowattituntia, jolloin sähköenergiasta maksettavaksi olisi tullut noin 4 900 euron lasku. Sähköhyvitystä eläkeläiset olivat saaneet yhteensä 533,67 euroa. Kuluttajariitalautakunta vertasi kuluttajien sähköstään maksama hintaa Energiaviraston ylläpitämien sähkön hintatilastojen kuukausittaisen sähkön keskihintojen keskiarvoon 1.11.2022 ja 1.10.2023 väliseltä ajalta ja totesi, että kuluttajien sähkösopimuksen hinta ylitti näin lasketun 15,06 sentin keskihinnan vuositasolla yli 15 prosentilla ja yli 150 eurolla. Kuluttajariitalautakunnan mukaan sopimus voi johtaa kohtuuttomuuteen ja sitä tulee sovitella, jos kuluttajan maksama kiinteä hinta sähköstä ylittää mainitut kynnysluvut.

Kuluttajariitalautakunta otti kohtuuttomuusarvioinnissa ja sovittelun määrässä lisäksi huomioon kuluttajien tapauskohtaiset olosuhteet. Eläkeläisten sähkölaskun määrä oli ollut lähes 5 000 euroa vuodessa ja sähköenergiaa oli käytetty heidän vakituisen asuntonsa välttämättömään lämmitykseen. Eläkeläisten sähkösopimuksen mukainen lasku energiasta sähköhyvityksellä vähennettynä oli erityisesti talvikuukausina vastannut merkittävää osaa heidän nettotuloistaan. Sähkölaskun kokonaismäärää oli sähköhyvitysten jälkeenkin voitu pitää suurena eläkeläisten kokonaistalouteen nähden, eikä sähkösopimus ollut ollut irtisanottavissa lainkaan tai edes kohtuullisin ehdoin. Lisäksi asiassa ei ollut ilmennyt mitään erityisiä tapauskohtaisia seikkoja, jotka olisivat puhuneet hinnan sovittelua vastaan, vaikkei kuluttajien kohdalla ollutkaan ilmennyt sairaudesta, työttömyydestä taikka muusta sosiaalisesta suoritusesteestä johtuvia maksuvaikeuksia, jotka olisivat puoltaneet hinnan erityisen suurta sovittelua.

Jos tontilla on tavalla tai toisella haastava maaperä, pitää kasvien valintaan kiinnittää erityistä huomiota ja valita lajikkeet, jotka sopivat vallitseviin olosuhteisiin.

Teksti: Elina Salmi

Rakenna puutarhaasi tontin luontaisten ominaisuuksien mukaan

Jos tonttisi sattuu olemaan koriste- ja hyötykasvien kannalta haasteellinen, voit tuki parantaa pieniä alueita istuttamalla osan kasveista vaikka suuriin ruukkuihin, laatikoihin tai kohopenkkiin. Iso piha on kuitenkin fiksua tehdä maaperää totellen – muuten saa vain selkensä kipeäksi loputtoman työmäärän kanssa.

Suomalainen kotipuutarhuri lähtee aika usein vikaan siinä, että omaa pihaa määrittävä haavemaailma kehittyy pääasiassa ulkomaisten puutarhaohjelmien kautta. Niissä on käytössä hyvä kasvualusta, sopivasti aurinkoiset olosuhteet, ei routaa ja kasveja, jotka eivät meillä menesty.

– Kun ajatellaan, miltä hieno kotipuutarha näyttää, ei pitäisi lähteä liikkeelle siitä, mitä koriste- ja hyötykasveja omassa pihassa kuuluu olla ja millaisia ihania kuvia ohjelmissa ja lehdissä on. Mieluummin pitäisi lähteä liikkeelle siitä, mihin oma tontti antaa mahdollisuudet, painot-

taa tutkijayliopettaja **Outi Tahvonen** Hämeen ammattikorkeakoulusta.

– Taimimyyvälässäkin ihmiselle iskee usein sisustusvaihte päälle eli mennään värit ja muodot edellä. Fiksumpaa ja varmempaa olisi ymmärtää itsellä olevat olosuhteet ja hyväksyä ne.

Omenapuu ei menesty kallioisella tontilla

Kun valitsee koriste- ja hyötykasveja omaan pihaan, pitää ensin ottaa huomioon tontin pinnan muodot ja maaperä ja heti niiden perään se, miten valo osuu tontille. Tietysti myös sijainnilla ja kasvu-

Freepik

vyöhykkeellä on merkitystä.

Esimerkiksi kallioisella tontilla kasvavat sammaleet, jäkälät ja kuivien ketojen kasvit, kuten mäkitervakko, ketoneilikka, törmäkukat, siankärsämö ja kissankello. Alppiruusuille ja omenapuille ei kuitenkaan ole sijaa sellaisella tontilla.

Samoin hyvin kuiva ja tuulinen tai vastaavasti hyvin kostea tontti vaativat omanlaisensa kasvit.

– Puutarhan kasvustoa suunnitellessa voi hakea inspiraatiota vaikka iltakävelylä lähimaastossa. Siellä voi katsella, minäkäytyypisiä kasveja oman pihan lähellä luontaisesti kasvaa, neuvo Tahvonen.

– Omalle tontille sopivien kasvien löytämisessä auttaa hyvä taimimyymälä. Usein kannattaa sijoittaa ammattilaiseen ainakin sen verran, että pyytää koulutetun suunnittelijan vähintään neuvontakäynnille, vaikkei kokonaista suunnitelmaa tilaisikaan. Se jos mikä on hyvin käytettyä rahaa.

Maaperäanalyysillä pihanteon alkuun

Tahvonen neuvo, että kun alkaa suunnitella pihaa – on tontti sitten kokonaan uusi tai jo kertaalleen rakennettu – siellä kannattaisi teettää maaperäanalyysi. Hyvä konsti on myös kaivaa riittävän syvä kuoppa ja katsoa, millainen maan profiili on. Pinnassa nurmikon alla on yleensä 5–15 senttiä pintamaata ja sitten näkyikin jo paikan luontainen maaperä.

Seuraava asia on kaataa siihen aiem-

min kaivettuun kuoppaan pari ämpärilistä vettä ja seurata, miten vesi imeytyy. Se on fiksun miehen testi hydraulisesta johtavuudesta eli miten vesi liikkuu juuri siinä kasvualustassa.

– Kannattaa kaivaa sen verran syvä kuoppa, että näkee, miten syvälle tontti on hyvää, tummaa multamaata. Miten syvälle juuret pääsevät vai onko vastassa hyvinkin pian savimaa, jota ne eivät läpäise. Maaperässä olisi hyvä olla myös jonkin verran maatuvaa ainesta ja elämää – matoja, hämähäkkejä ja vaikka koppakuoriaisia – sillä silloin maassa on myös ilmaa.

Tottele tontin maaperää

Kaikille avoimesta paikkatietoikkunasta voi tutkia Suomen maaperäkarttaa. Siitä näkyy, mitä maaperää milläkin alueella pääasiassa on.

Kyse on yksinkertaisesti siitä, miten maa-ainekset ovat jääkaudella kerrostuneet. Kotipuutarhurille tärkeää on se, miten iso osa aineksesta on raekooltaan hienoa eli esimerkiksi savea tai hiesua. Hieno maa-aines lisää veden ja ravinteiden pidätskykyä maassa, ja jos sitä ei maaperässä ole, niin siellä eivät tule kasveita tarvitsevat kasvit menestymään.

– Jos hienojakoista maa-ainesta on vähän, joutuu rakennetussa kasvualustakerroksessa tekemään työtä sitä luontais- ta maaperää vastaan ja se on ihan järjetöntä hommaa. Mieluummin pitäisi mennä samaan suuntaan tonttimaan kanssa.

– Koko tonttia ei ole järkevää koittaa

muuttaa. On ekologisempaa tehdä työtä maaperän mukaan. Pieniä alueita voi toki parantaa ja osan kasveista istuttaa vaikka suuriin ruukkuihin, laatikoihin tai kohopenkkiin, muistuttaa Tahvonen.

– On hyvä huomioda sekin seikka, että maaperän mukaisesti tehty piha pysyy hengissä silloinkin, kun ei elämäntilanteen tai vaikka sairastumisen takia pystykään hoitamaan pihaa.

Ennen kuin ryntää taimiostoksille, on hyvä muutama päivä tarkkailla, miten valo elää omalla tontilla. Missä ovat varjoisat paikat, mitkä kohdat ovat aina auringossa ja miten ne vaihtuvat päivän kuluksa. Samoin kannattaa tutkailla, mikä on varjon suunta illalla ja aamulla. Varjon syvyyden näkee parhaiten erityisesti kevätauringossa.

Silloin osaa istuttaa kasvit oikeisiin paikkoihin sen mukaan, ovatko ne varjossa viihtyviä vai valoisamman paikan kasveja.

Omalla pihalla voi torjua ilmastonmuutosta pieninkin keinoin

Tietysti rahalla voi pelata vasten maaperää käyttämällä kastelujärjestelmiä tai salaajattamalla kosteaa maata, mutta kun mietitään, mikä on ekologisesti kestävää sekä huomioidaan ilmastonmuutos ja luontokato, niin jokaisen pihan pitäisi olla mukana tuottamassa hyvää. Kokonaisuuden kannalta se on todella tärkeää varsinkin meillä, jossa iso osa ihmisistä asuu omakotitaloissa eli rakennetusta maasta merkittävä osa on ihmisten pihojä.

Myös hulevedet kannattaa ottaa hyötykäyttöön. Sen sijaan että ne ohjataan kunnalliseen viemäriverkostoon, voisi ainakin osan sadevedestä ottaa talteen ja tehdä sillä jotain ihanaa siinä omassa pihassa. Sen voi käyttää kasteluun tai vaikka pienimuotoisiin vesiaiheisiin, jotka syntyvät ja häviävät sadentilanteiden mukaan.

Usein ajatellaan, että ilmastonmuutoksen ja luonnon monimuotoisuuden kannalta tehtävät päätökset ovat niitä isoja asioita, joihin tavallinen omakotiasuja ei juurikaan voi vaikuttaa. Asia on jokseenkin päinvastoin. Juuri siellä kotipihassa nämä asiat voi toteuttaa helposti ja nopeasti, koska päätöksentekoketju on lyhyt.

Kohti hiiliviisasta pihaa

Hämeen ammattikorkeakoulussa on käynnissä hanke, jonka yhdessä osassa kehitellään hiiliviisaan omakotipihan hoitotapoja yhdessä hämeenlinnalaisten pientaloasukkaiden kanssa. Keinot ovat yksinkertaisia.

Esimerkiksi keväällä on monella tapana haravoida nurmikolta isot lehdet ja lehtikasat, jotta nurmikko saa ilmaa ja lähtee kasvuun. Liian tarkka ei kuitenkaan kannata olla, sillä maaperän pieneliöstö tykkää lehtikarikkeesta, jonka voi hyvin silputa paikoilleen ruohonleikkurilla tai haravoida pensaiden alle katteeksi.

Samoin puiden ja pensaiden liika leikkaaminen on turhaa, sillä liika leikkaaminen poistaa hiilipuutarhuroinnissa tärkeää elävää biomassaa. Elävä ja monikerroksinen kasvillisuus on juuri se reitti, josta ilmakehän hiili saadaan ensin kasveihin ja siitä maahan. Oksia ja risuja ei myöskään kannata kiikuttaa roskalavalle, sillä ne ovat arvokasta materiaalia pihan hiilikierrossa. Niistä voi rakentaa lahoai-

dan pihan eri toimintojen rajaajaksi tai kukkapenkin reunukseksi. Vaihtoehtoisesti oksista ja risuista voi tehdä hakettamalla puusilppua istutusten katteeksi tai kompostin kuivikkeeksi.

Jos pihallasi ei ole kompostia, nyt viimeistään kannattaa perustaa sellainen. Puutarhajätteiden kompostointiin riittää muutamasta verkkoaidan palasta koottu häkki. Keittiöjätteen kompostointiin sen sijaan pitää olla kunnollinen lämpökompostori. Sillä on hintansa, mutta kuuletusaika on melko lyhyt, kun biojätteet kompostiomalla voi harventaa jätteenkeräystä ja saada käyttökelpoista lannoitetta puutarhaan.

Kesän istutuksia suunnitellessa keskity elinvoimaiseen kokonaisuuteen – oli kasvupaikka sitten kuivalla kalliolla tai rehevässä laaksossa. Istuta maanpeitekasveja pensaiden ja perennojen alle ja puita kukkapenkkin katveeksi. Mitä enemmän pihassa on kerroksellisuutta, sitä enemmän on käytössä on ilmarakojä, joiden kautta hiili kulkee.

Entäs sitten kylmät kasvuvyöhykkeet?

Ihan oma lukunsa ovat maamme kylmät kasvuvyöhykkeet eli käytännössä alueet Koillismaalta ylöspäin. Jos ei halua perustaa puutarhaa joka kevät uudelleen, pitää valita kasvit, jotka pärjäävät kylmissä oloissa. Kylmyys on kasville ongelmallinen kolmella tapaa – maan päällä, maan alla ja maan pinnassa. Esimerkiksi paksu lumipeite suojaa kasvia paremmin kuin jäinen ja tuulinen maanpinta.

– Silloinkin kun kasvi on omalle vyöhykkeelle sopiva, voi vastaistutettuja kasveja joutua vähän jeesimään ja suojaamaan kevätauringolta tai talvelta. Parin vuoden jälkeen niiden kuitenkin pitäisi pärjätä ilman suojauksia, jos paikka on ylipäänsä oikea.

– Jos on tosi paljon harrastusta, niin voi yrittää parantaa tontin mikroilmastoa esimerkiksi tekemällä suojaseinämiä vyöhykkeellä varmasti kasvavista kasveista koilliseen ja pohjoiseen, jolloin kylmimmät tuulet eivät pääse puhaltamaan suoraan pihahan.

Voi myös matkia luontaista kasvua ja yrittää auttaa kasvia pärjäämään sillä konstilla. Voi esimerkiksi istuttaa kasvit savimailla vähän kummulle, jolloin vesi ei seiso juuristossa, huolehtia tuulensuojasta ja katsoa, että kasvusuunta aukeaa etelään tai lounaaseen.

Taimistolla kasvin nimilapussa on tieto kasvuvyöhykkeestä ja sitä kannattaa totella. Toinen oleellinen asia on taimen alkuperä. Vaikka kasvi olisi lajia, jonka kuuluisi menestyä omalla vyöhykkeellä, mutta se on peräisin vaikkapa Keski-Euroopasta, niin se ei välttämättä menesty kotona. Siksi taimen olisi hyvä mahdollisuuksien mukaan olla peräisin samalta vyöhykkeeltä. Tieto alkuperästä löytyy myös kasvin nimilapusta. ■

Kaikille avoin paikkatietoikkuna: www.kartta.paikkatietoikkuna.fi/ → karttatasot → geologia → maaperä

Lisätietoja hiiliviisaasta pihasta saa hankkeen sivuilta osoitteesta: www.carbon.fi/ tai Kotipihan hiilikortistosta: www.cocarbonprd.wpengine.com/tutkimus/kotipihan-hiilikortisto

Teksti: Elina Salmi

Kestävä ja kaunis piha syntyy oikeista aineksista

Pihan tärkeimmät ainekset ovat piilossa pinnan alla. Käyttöä kestävä pihakiveyksen, kukoistavan nurmikon ja kauniiden istutusten kannalta ei ole samantekevää, millaiselle perustalle piha on rakennettu.

Perennat, nurmikot, pensaat ja puut vaativat kaikki erilaisen määrän kasvualustaa. Määrässä ei kannata pihistellä, mutta ei sitä myöskään tarvita älyttömiä määriä. Liiasta mullasta ei ole kasveille juurikaan suurta hyötyä, listaa viheralan yrittäjä ja suunnittelija **Virve Jurmu**.

– Kasvualusta – käytännössä siis multa – kannattaa hankkia toimittajalta, joka myy hyvää, analysoitua multaa. Silloin saa valittua kullekin kasville parhaan alustan.

Jotta pihan saa kukoistamaan, pitää ottaa selvää kasvien tarpeista ja huomioida se kasvualustaa perustettaessa. Kukoistava nurmikko tarvitsee omanlaisensa alustan. Happaman maan kasvit, kuten vaikkapa pensasmustikka, havut ja alppiruusu vaativat aivan toisentyyp-

pisen kasvualustan. Toiset perennat kaipaavat vahvaa ja ravinteikasta multaa, kun taas kuivan maan maanpeitokasvit menestyvät köyhänpuoleisessa maaperässä ja pärjäävät ohuehkon kerroksen alustaa.

Pihan peruskorjauksessa tarvitaan lapion lisäksi konevoimaa

Jos pihaa ja istutuksia on tarkoitus uudistaa vain vähän, niin useimmiten riittää, että kasvualustaan tuodaan tuoreita ravinteita vaikkapa kompostimultaa lisäämällä. Joskus tulee kuitenkin halu uudistaa pihaa enemmänkin. Halutaan siirtää isompia kasveja tai istuttaa vanhan

ja ränsistyneen pensaikon tilalle jotain kokonaan uutta, tehdä kiveyksiä tai rakentaa terassi.

Silloin työ alkaa pintaa syvemmältä. Jos talon historiasta ei ole tarkkaa tietoa, on vain ryhdyttävä kaivamaan. Jos haluaa ainoastaan uusia istutukset, mutta käyttää vanhoja kasvupaikkoja, pitää tietysti alkajaisiksi kaivaa pois vanhat kasvit. Samalla lapiointilla on hyvä pöyhäistä maata sen verran syvemmältä, että näkee, mitä on multakerroksen alla.

– Jos maaperä on savimaata, tehdään istutuksille usein pieni kumpare. Toisaalta savimaa on vettä pidättävä, joten se hyödyttää kasveja toisin kuin puhdas hiekka, josta vesi holahtaa läpi, toteaa Jurmu.

Freepik

Uusien kasvien kanssa kannattaa luonnollisesti käyttää uutta kasvualustaa. On myös hyvä olla tarkkana kasvin istutussyvyyden kanssa. Taimisto osaa kyllä neuvoa tässä asiassa.

Jos haaveissa on koko pihan uudistaminen, kannattaa ehdottomasti käyttää asiansa osaavaa viheralan suunnittelijaa. Ammattilaisen avulla uudesta pihasta tulee hallittu kokonaisuus ja kustannukset ovat paremmin tiedossa ennen aloitusta. Talvi on otollista aikaa teettää suunnitelma, mutta silloin tarjouspyynnön tueksi on hyvä olla runsaasti valokuvia uudistettavasta kohteesta.

Budjettia kaavaillessa on otettava huomioon, että myös purkaminen maksaa. Koko pihan remontti ei onnistu itse lapoiden, vaan tarvitaan konevoimaa ja monenlaista maa-ainesta.

Pohjatöissä ei sovi oikaista

Erityistä tarkkuutta vaativa kohde pihassa ovat kiveykset. Ei riitä, että ladotaan nätisti kiviä vierekkäin, vaan pohjatyöt on tehtävä perusteellisesti ja maaperästä riippuen riittävän syvään. Jos esimerkiksi routivalle savimaalle asentaa kiveyksen puutteellisella perustuksella, aaltoilee kiveys joka kevät eikä kestä montaakaan vuotta.

Oikein tehdyille perustukselle rakennettu kiveys sen sijaan saattaa kestää melko vähäisellä hoidolla jopa 45–50 vuotta.

- Erityisesti pohjatöissä kannattaa luottaa hyvään suunnittelijaan. Huonosti tehtyjen pohjien korjaaminen on nimittäin todella kallista, kun ensin pitää kaivaa kaikki vanha pois.

Uudisrakennuksissa tulevan omakotiasujan kontolle jää useimmiten kasvitoiveiden kertominen suunnittelijalle ja myöhemmin nurmikon leikkuu ja kasvien huolto. Pohjarekenteet tekee useimmiten urakoitsija suunnittelijan ohjeiden mukaan.

Pihan peruskorjauksessa voi itsekkin tehdä aika paljon ja vaikuttaa siten kokonaiskustannuksiin. »

Tule tutustumaan laadukkaaseen suomalaiseen terassilasitus-järjestelmään!

MEILTÄ LUKKAN® TERASSI-LASITUKSET!

www.keminmaanlasi.fi

AMMATTILAISINA OLEMME VALMIINA PALVELEMAAN KAIKISSA KIIERRÄTYKSEEN LIITTYVISSÄ ASIOISSA YRITYS- JA YKSITYISASIAKKAITA

KAUTTAMME MYÖS MAA-AINEKSET ERILAIISIIN TARPEISIIN!

Toimisto ☎ 0400 258 735

Mikko ☎ 0400 867 684 Vastaanotto ☎ 0400 258 745

Uusiokatu 5, 94200 Kemi www.esajapojat.com

KEMIN AJOTILAUS

Pyydä tarjous!

040 840 5891

**JÄTEHUOLTO
VAIHTOLAVAPALVELUT
KIVIAINESTOIMITUKSET
NOSTURIAUTOPALVELUT**

www.keminajotilaus.fi

MAINOSTAJA, varaa näkyvyytesi Omakotilehtiin verkkokaupasta.

<https://mediapotentia.mediani.fi>

Omakoti

KTK-Tornio Oy
Verkkotehtaankatu 11
95420 Tornio
p. 020 755 8290

www.ktk-tornio.fi

**PIHAPALVELU
VIIPPOLA**

www.viippola.net

Tie- ja piharakennus- materiaalit

Suodatinhiekkä ja eristyshiekkä

Hiekkää, jossa ei ole savipaakkuja, turvetta, juuria eikä isoja kiviä. Maksimiraekoko 16 mm.
Käyttö: Jakavan kerroksen alle estämään alus- ja päällysrakentee-
seen kuuluvien ainesten sekoittuminen.

Jakavan kerroksen murske

Kalliosta tai luonnonsorasta murskattua kiviainesta. Raekoko voi-
daan valita 56–90 mm.
Käyttö: Tie- ja piharakenteiden jakavat kerrosrakenteet.

Kantavan kerroksen murskeet

Kalliosta tai luonnonsorasta murskattua kiviainesta, jonka raekoko
voidaan valita 22–32 mm tai 56–63 mm.
Käyttö: Jakavan kerroksen päälle lisäämään rakenteen kantavuut-
ta ja tasaamaan alustaa mahdollisesti tuleville päällysteille (asfalt-
ti, kivituhka jne.).

Kallio- ja soramurskeet, hienot

Kalliosta tai luonnonsorasta murskattua kiviainesta, jonka raekoko
voidaan valita 11–16 mm.
Käyttö: Pihojen ja teiden pintamateriaali.

Kivituhkat

Kalliosta tai sorakivistä murskaamalla tehtyä kiviainesta, jonka
raekoko voidaan valita 3–5 mm.
Käyttö: Pihateiden, pihojen ja kenttien pintamateriaali. Myös piha-
laattojen alle tasaushiekkä.

Lähde: rakentaja.fi

Routa on kiveyksen vihollinen

Suomi on talvella pakkasta ja siksi maa routii. Se vaikuttaa pihassa kaikkeen rakentamiseen, jossa käytetään kovia ma-
teriaaleja, kuten pihalaattoja, muureja ja terasseja. Siksi pe-
rustukset on tehtävä huolella, että rakenteista tulee kestäviä.
Kun tekee kerralla kunnolla, saa nauttia pitkään kauniista pi-
harakenteista.

Eri maalajit routivat eri tavoin. Routivaa maaperää ovat
savi, hiesu, turve ja lieju, routimattomia puolestaan hiekka,
sora ja kallio. Maaperätutkimuksen avulla saa selville, mitä
maalajia pihassa on ja kuinka syvältä se pitää kaivaa pois.

Se, miten paksuja kerroksia eri maa-aineksia pitää laittaa,
riippuu paitsi käyttötarkoituksesta, myös maaperän laadus-
ta. Jos on tarkoitus tehdä kiveys, joka kestää parin henkilöau-
ton painon, on eri kerrosten oltava paksumpia. Kävelypolku
syntyy kevyemminkin eväillä.

– On maaperä sitten mikä tahansa, aina tarvitaan muiden
maa-ainesten lisäksi murskekerros. Jokainen kerros pitää
myös täyttää huolella tiiviiksi.

Hyvä perustus rakentuu useasta kerroksesta

Routimaton perustus tehdään joka suuntaan puolisen metriä
suuremmaksi kuin tuleva kiveys tai muu rakenne. Toisaalta
routimattomalle maalle esimerkiksi terassin voi perustaa pila-
riperustusten päälle eikä sen kummempia pohjatöitä tarvita.

Mikäli maaperä on routivaa ainesta, sitä pitää mahdolli-
suuksien mukaan kaivaa pois riittävän paljon ja korvata se
routimattomalla maa-aineksella. Mikä on riittävän paljon,
riippuu tulevan rakenteen koosta ja käyttötarkoituksesta.
Uudet maa-ainekset laitetaan kerroksittain vanhan tilalle ja
tiivistetään täyttämällä jokaisen kerroksen jälkeen ja tarvit-
taessa myös keskellä kerrosta.

Jo pohjatöitä tehdessä pitää huolehtia kaadoista, jotka
johtavat vedet pois rakenteen alta. Kahden prosentin kallis-
tus eli kaksi senttimetriä metrin matkalla on riittävä. Vesiä ei
saa johtaa rakennuksia kohti eikä naapurin tontille.

Tarvittavia rakennekerroksia ovat routaeriste, salaojitusker-
ros, suodatinkerros, jakava kerros ja kantava kerros. Lisäksi
tarvitaan vielä näkyvissä olevat pintarakenteet, kuten asen-
nushiekkä ja laatat. Rakennekerrosten paksuus riippuu aina
maaperästä ja sen routivuudesta.

Alimmaiseksi kannattaa laittaa suodatinkangas. Sen tar-
koituksena on estää karkeaa maa-ainesta sekoittumasta hie-
nojakoisempaan maapohjaan. Jos riittävä maanvaihto ei ole
mahdollista, kannattaa pohjaan tehdä vielä routaeristys eris-
televyillä.

Seuraavaksi tehdään salaojakerros seulotusta luonnonsoras-
ta tai sepelistä. Sen päälle tulee suodatinkerros hiekasta, jon-
ka raekoko on 0–20 millimetriä. Pohjoisessa suodatinkerros on
paksumpi kuin etelässä.

Hiekkakerroksen päälle tulee jakava kerros sorasta tai murs-
keesta. Raekoko saisi olla 0–63 mm. Jakavan kerroksen päälle
laitetaan kantava kerros karkeasta kivimurskeesta. Karkean
murskeen päälle voi tehdä kerroksen hienompaa, raekool-
taan 0–16 millistä mursketta. Sillä saa helpommin tasoitetta-
van pinnan, johon menee vähemmän viimeistelymateriaalia.

Erityisesti kantava kerros pitää tiivistää täyttämällä kah-
denkymmenen sentin välein.

Sitten on vuorossa enää asennuskerros. Kiveyksissä se teh-
dään kivituhkasta tai asennushiekasta. Viimeiseksi asenne-
taan silmää miellyttävät kivet. Jos kiveyksessä on kaarevia reu-
noja, kannattaa valita pienehkö kivikoko, jolloin kaarteista tu-
lee kauniimmat ja ne on helpompi tehdä.

Jos taas haluttu alue on suora eikä siinä ole nousuja tai las-
kuja, voi käyttää suurempaa kivikokoa tai laattoja. Huolelli-
suutta ja ohjeita noudattaen pintakivet pystyy asentamaan
itsekin.

*Haastateltava toimii viheralan yrittäjänä ja suunnittelijana
Jarkimo Oy:ssä. Hän on myös Viher- ja ympäristörakentajat
ry VYRAn hallituksen jäsen. Lähteenä käytetty myös: www.rudus.fi*

Teksti: Elina Salmi

Vauhdittaako remontti talon myyntiä?

Jos olet aikeissa myydä talosi, mieti tarkoin, kannattaako tehdä isompia remontteja, sillä kustannukset eivät välttämättä realisoitu suoraan myyntihintaan. Pieni pintaremontti ja talon stailaus sen sijaan saattavat vauhdittaa myyntiä.

Oma koti kullaa kallis – sen tietää jokainen omakotiasuja. Kun on aika syystä tai toisesta luopua talosta, on kuitenkin mietittävä tarkkaan, millaisin keinoin yrittää joko hilata hintaa ylöspäin tai vauhdittaa myyntiä.

Oman asuinalueen yleinen hintataso antaa aika hyvät raamit sille, millaisen hinnan omastaan saattaisi saada. Vertaa omaasi muihin tarjolla oleviin kohteisiin ja arvioi mahdollisimman objektiivisesti, onko kodissasi sellaisia ominaisuuksia, jotka nostavat sen muiden yläpuolelle.

Lainarahalla remonttia ei yleensä kannata ruveta te-

kemään, koska aika harvoin kustannukset siirtyvät suoraan myyntihintaan. Monesti voi olla kannattavampaa huomioida lähiaikoina tulevat remontit myyntihinnassa ja huolehtia siitä, että ostajaehdokkaat saa kaiken tarpeellisen tiedon talon kunnosta.

Pienet korjaukset parantavat kokonaisuutta

Aika paljon voi kuitenkin tehdä vauhdittaakseen talon myyntiä, kertoo neuvontainsinööri, rakennusmestari **Timo Jokela** Peruskorjaamisen ja Rakentamisen kehittä-

tämiskeskus PRKK ry:stä:

– Talon ulkonäkö kohenee aika pienillä ja edullisilla keinoilla paljonkin. Kaikki rikkiäinen ja nuhraantunut pitää korjata. On myös hyvä huomioida, että uuden rinnalla vanha alkaa näyttää nuhruiselta, vaikei likainen olisikaan. Jos siis maalaa seinät, kannattaa myös uusiat kaikki listat. Myös välitiet voi uusiat. Ovi karmeineen maksaa noin 150 euroa ja timpuri vaihtaa sen tunnissa.

– Pientäkään pintaremonttia ei kannata tehdä oman maun mukaan. On hyvä suosia vaaleita sävyjä ja >>

Kuntotarkastuksen merkitys asuntokaupassa myynnin vauhdittajana

Asunnon myyntiä suunnitellessa on syytä valmistautua huolellisesti. Yksi avainasioista tässä prosessissa on kiinteistön kunnan selvittäminen. Tämä tapahtuu yleensä kuntotarkastuksen avulla.

Kuntotarkastus auttaa selvittämään mahdolliset piilevät ongelmat tai riskirakenteet ja varmistaa, että kiinteistö on ostajille turvallinen ja houkutteleva.

Olemme koonneet asiaan perehtyneen rakennusinsinöörin näkemyksiä siitä, mikä on kuntotarkastuksen merkitys kiinteistön myynnin nopeuttamisessa ja miten se voi hyödyttää sekä myyjää että ostajaa.

Ostajan luottamuksen lisääminen

Kuntotarkastuksen avulla voidaan tarjota ostajille luotettavaa tietoa kiinteistön kunnosta. Tämä lisää heidän luottamustaan ja auttaa heitä tekemään paremmin perusteltuja päätöksiä. Kun myyjä voi esitellä kuntotarkastusraportin, se antaa ostajille lisää varmuutta kiinteistön tilasta ja voi nopeuttaa kaupan syntymistä.

Ostajien kiinnostuksen herättäminen

Kuntotarkastusraportti toimii tehokkaana markkinointityökaluna kiinteistön myynnissä. Kun tarkastusraporttia voidaan mainostaa avoimesti, se herättää potentiaalisten ostajien kiinnostuksen ja antaa heille lisää varmuutta kiinteistön kunnan suhteen. Tämä voi houkutella enemmän ostajaehdokkaita ja nopeuttaa kaupan syntymistä.

Ammattimainen vaikutelma

Hyvä valmistautuminen kiinteistön myyntiin herättää luottamusta myyjässä ja kiinteistönvälittäjässä. Se viestii ostajille siitä, että kiinteistön kunnan varmistamiseksi on tehty tarvittavia toimenpiteitä. Tämä voi luoda positiivisen ensivaikutelman ostajiin ja auttaa erottumaan kilpailijoista.

Kokonaisuudessaan kuntotarkastus on olennainen osa kiinteistön myyntiprosessia. Se lisää ostajien luottamusta, auttaa ennaltaehkäisemään ongelmia ja voi nopeuttaa kaupan syntymistä. Tämä tekee myyntiprosessista sujuvamman ja auttaa saavuttamaan paremman lopputuloksen kiinteistön myynnissä.

Kuulumiset kentältä

Byggtask Oy:n rakennusinsinööri **Jon Kangas** on huomannut selkeän trendin kuntotarkastuksien teettämisessä heti myyntiin laitettaessa.

– Olen huomannut selvän kasvun myyntiin tulevien kohteiden kuntotarkastuksessa. Myyjien kanssa keskustellessa olen havainnut sen, että myyjäkin haluaa olla varma siitä mitä on myymässä eli onko kiinteistö kunnossa ja voiko sen hyvillä mielin myydä eteenpäin, toteaa Kangas.

Kuntotarkastus tehdään hänen mukaansa usein

myös kesken myyntiprosessin, koska ostajat ovat kyselleet sen perään. Monesti kuntotarkastus on myös lainan saamisen edellytyksenä, joten se nousee ostoprosessissa esille ensimmäisten kysymysten joukosta.

Byggtask Oy tekee kuntotarkastuksien lisäksi ostajien kierroksia, joissa ostajan löydyttyä käydään kiinteistö uudelleen lävitse kuntotarkastuksen lailla ja raporttikin päivitetään uusien havaintojen pohjalta.

Ostajan kierroksella tarkastetaan muun muassa märkätilojen kosteudet uudelleen. Myyntiajan venyessä pitkäksi pankki voi vaatia uuden kuntotarkastuksen, mutta ostajan kierroksen avulla tarkastuksen havainnot voidaan päivittää sen hetkisen tilanteen tasalle.

Kumppanisi kuntotarkastuksissa Pohjois-Suomen alueella

Jon Kangas
Rakennusinsinööri
044 359 0999
jon.kangas@byggtask.fi

Byggtask Oy
Ratamestarinkatu 2
95420 Tornio

Freepik

pyrkii neutraaliuteen joka kohdassa. Silloin mahdollinen ostaja näkee parhaiten talon mahdollisuudet, muistuttaa Jokela.

Vanhoissa taloissa on usein paneelikatot. Ne voi maalata valkoiseksi tai levyttää uutta vastaaviksi edullisilla kattopaneeleilla. Levyttäminen on ehdottomasti helppompi keino, sillä paneelikatot maalaaminen on suojauksineen kaikkineen aika työlästä puuhaa.

– Halutessaan voi myös uusia lattiapinnat. Laminaatti ja vinyylikorkkilattia ovat helppoja ratkaisuja ja ne pysyy asentamaan itsekkin. Vinyyilankku sen sijaan on aika haastava materiaali, sillä se on ohutta ja vaatii alustalta erinomaisen tasaisuuden, toteaa Jokela.

Talo on tietysti myös siivottava perusteellisesti. Kaikki ylimääräinen tavara viedään varastoon, kaikki pinnat ikkunat mukaan lukien pestään, vuoteet sijaitaan ja kylpyhuoneisiin vaihdetaan puhtaat pyyhkeet. Verhot vedetään sivuun ja jos ostaja tulee ilta-aikaan, laitetaan kaikki valot päälle. Silloin kokonaisvaikutelma on valoisa ja kutsuva.

Jokainen ostaja katsastaa kylpyhuoneen

Kylpyhuoneet ja saunaosasto kiinnostavat jokaista potentiaalista ostajaa. Niinpä ne on pestävä niin, että laattasaumat puhdistuvat. Rautakaupoista löytyy saumojen puhdistamiseen tarkoitettuja, järeitä aineita, joita tavallinenkin ihminen voi käyttää, kunhan noudattaa tarkasti ohjeita. Saumat pitää muistaa myös suojata puhdistuksen jälkeen.

– Jos kylpyhuonetta ei saa pesemällä puhtaaksi, voi kaakelit ja saumat maalata. Toimenpide antaa kylpyhuoneelle muutaman vuoden lisää käyttöaikaa. Maali myös tekee vettä hylkivän pinnan laattaan, sanoo Jokela.

– Samassa yhteydessä kannattaa silikonit uusia, koska ne on joka tapauksessa irrotettava ennen maalausta.

Toisinaan kylpyhuoneessa saattaa olla niin sanottuja »

KEMIN MATTO- JA MAALAUSTYÖT
V.SOINI

- maalaus- ja tasoitetyöt • tapetoinnit
- mattotyöt • laminaatin ja parketin asennukset
- vedeneristys- ja laatoitustyöt
- kosteusvahinkokorjaukset • väliseinämuuraukset

P. 044 058 8790 | vesa.soini@hotmail.fi | KEMI

Kemin
NUOHOUS JA
PALOSUOJELU OY

Eero Tyni
0400 137 732
Mika Ruumensaari
040 076 6086

- Lakisääteiset nuohoukset
- Sisäpiippujen asennukset
- Ilmastointikanavien puhdistukset
- Nuohoukset ja ilmastointipuhdistukset

MYÖS MERI-LAPIN ALUEELLA

Omakoti

omakotilehdet.fi

Sadevesijärjestelmät
ja kattoturvatuotteet
asennettuna

Soita ja tilaa
veloitukseton arviokäynti
Puh. 0400 190 743

Meiltä joustava
Nordea-rahoitus
Jopa 60 kk korotonta
maksuaikaa

ARVO
Ei raidoitu eikä ruostu!

Meiltä saat mm. markkinoiden
ainoan raidoittumattoman,
ruostumattoman ja saumat-
toman Arvo-alumiinikourun.

Vesivek
* * *

PS-Kouru Oy

Jälleenmyyjä

PS-Kouru Oy
0400-190 743, Kemi-Tornio
marko.tuoma@vesivek-jm.fi
www.pskouru.fi

Hei lukija

Askarruttaako
kodin remontointi?

Jaa remonttikokemuksesi tai
toivo juttuaihetta osoitteessa:

omakotilehdet.fi/palaute

Oletko jo tutustunut?

Omakoti
www.omakotilehdet.fi

Freepik

kopolaattoja. Ne ovat laattoja, jotka ovat irti alustastaan ja pitävät koputettaessa erilaista ääntä. Usein niitä kavahdetaan ja pidetään merkinä piilevästä kosteusvauriosta.

- Yksittäiset kopolaatat eivät ole paha asia niin kauan, kun ne pysyvät paikoillaan eikä sauma ole rikkoutunut. Kopolaatta ei välttämättä kieli kosteudesta, vaan voi yksinkertaisesti olla merkki huolimattomasta asennuksesta. Yksittäiset laatat voi myös kiinnittää uudelleen alustaansa injektoimalla, kertoo Jokela.
- Jos kopolaattoja on useita kymmeniä, on useimmiten ainoa toimiva ratkaisu laatoittaa koko kylpyhuone uudelleen.

Ulkonakin voi tehdä pientä pintaremonttia

Ulkonakin taloa ja ympäristöä pitää yrittää katsoa vieraan silmin ja korjata ilmeiset puutteet. Räystäiden alustat nuhraantuvat usein muuta taloa nopeammin. Ne on siis syytä maalata tai homepestä.

Piha pitää tietysti siistiä esittelyjä varten. Nurmikot on leikkattava ja talvella lumityöt tehtävä mahdollisimman huolellisesti. Kaikenlainen roina pitää ulkonakin joko pakata varastoon tai viedä kaatopaikalle.

Dokumentoi kaikki tehdyt korjaukset

Kaikki tehdyt toimenpiteet – on ne sitten tehty aiemmin tai juuri ennen myyntiä – kannattaa dokumentoida tarkasti. Niiden avulla on helppo selvittää ostajalle, mitä on tehty ja mitä on mahdollisesti pikapuoliin tulossa työlistalle. Aina parempi on, jos talolla on huoltokirja, josta selviävät tehdyt toimenpiteet. Se myös antaa ostajalle kuvan siitä, että talosta on pidetty huolta.

- Syrjemmällä sijaitsevien talojen kohdalla on tällä hetkellä vahvasti ostajan markkinat. Siellä taloa saa yleensä myydä pitkään. Toisaalta se tarkoittaa sitä, että hyvin pidettyjä taloja, joissa kaikki remontit on tehty ajallaan, on tarjolla varsin edullisesti. Jos siis pystyy siirtämään työnsä mahdollisimman pitkälti etätöiksi, voi kaupunkikaksion hinnalla saada haja-asutusalueelta isohkon talon, oman pihan ja turvallisen ympäristön asua itselle ja lapsille, muistuttaa Jokela.

Vanhoista omakotitaloista löytyy toki myös kiinteistöjä, joiden kunnossapito on hoidettu heikosti tai lyöty kokonaan laimin. Mikäli on aikeissa ostaa tällaisen kiinteistön, kannattaa selvittää tarkasti, paljonko tuleviin korjauksiin on varattava rahaa, jottei tule suuria taloudellisia yllätyksiä.

Freepik

Stailaa koti myyväksi

Ensivaikutelman antamiseen ei saa toista tilaisuutta – siksi taloa myydessä juuri hyvä ensivaikutelma on ensiarvoisen tärkeä. Viime vuosina on puhuttu asunnon stailaamisesta paljon ja sen onkin todettu lyhentävän myyntiaikaa verrattuna samanlaisiin, mutta stailaamattomiin kohteisiin.

Asunnon stailaaminen ei ole rakettitiedettä eikä kallista. Sen tarkoituksena on korostaa asunnon parhaita puolia ja luoda mielikuvia sen tarjoamista mahdollisuuksista.

Siispä töihin. Kannattaa käydä koko koti läpi huone kerrallaan ja siivota perusteellisesti. Myös ikkunat pitää pestä, sillä harmaat ja tahraiset ikkunat antavat koko asunnosta suttuisen vaikutelman.

Siivoa ja järjestele myös kaapit. Halusit tai et, talosta kiinnostuneet kurkivat joka tapauksessa kaappeihin nähdäkseen, millaiset säilytystilat talossa on.

Karsi tavaraa ja siirrä ylimääräisen varastoon. Vuokrattava pienva-rasto on hyvä ja edullinen vaihtoehto tavarain tilapäiseen säilyttämiseen. Stailaaminen helpottaa myös omaa muuttoa, kun tavaroista on jo ennalta karsittu joutava pois. Mitä vähemmän saat aseteltua esittelyn ajaksi jäävät

tavarat, sen vähemmän ja suuremmalta asunto näyttää.

Vaikka itse olisit renessanssi-ihminen ja rakastaisit runsautta sisustuksessa, ei ostaja välttämättä ajattele samoin. Sisusta siis koti myyntiä varten väljästi ja neutraalisti ja käytä mahdollisuuksien mukaan vaaleita värejä. Kovin persoonallinen ja värikäs sisustus saattaa karsia ostajia jo pelkkien myyntikuvien perusteella.

Valoa, valoa, valoa! Se luo ympärilleen tilaa ja avaruutta ja on houkuttelevampi kuin synkkä luolamainen koti. Vedä siis verhot sivuun, nosta kaihtimet ylös ja lisää valoisuuden tuntua lisävalaisimilla, kirkkailla lampuilla ja heijasta valoa eri paikkoihin peilien avulla.

Muista vielä seuraavat, huonekohtaiset vinkit ennen kuvien ottamista ja esittelyjä.

Eteinen

Siivoa ylimääräiset vaatteet, laukut ja kengät pois. Voit jättää pari kaunista takkia ja laukua esille ja kenkien paikalle muutaman parin siistejä, hyväkuntoisia jalkineita. Yleisvaikutelma on silloin siisti, mutta kuitenkin asutun näköinen ja kotoisa.

Olohuone

Siivoa pois henkilökohtaiset valokuvat ja vähennä koriste-esineiden määrää. Pyyhi tv-ruudusta pöly ja sormenjäljet ja jos olohuoneessa on takka, puhdista se noesta ja liasta. Piilota johdot, tyhjennä tasot ja lokerikot irtoroinasta.

Keittiö

Laita keittiö kiiltämään: kiillota kaikki, mikä kiiltää, kuten rosteripinnat, hannot, altaat ja uunin ovi. Tyhjennä jääkaapin ovi magneeteista ja papereista, piilota tasoilta pienkoneet kaappeihin, irrota esille jäävien johdot seinästä ja kääri ne nättiä koneen taakse. Pöydälle voit nostaa hedelmäkorin, kukkamaljakon tai vaikka yrttikorin. Piilota myös koiran tai kissan ruokakuppi ja juoma-astia.

Makuuhuone

Petaa sänky huolellisesti. Siisti päiväpeite ja neutraalit sisustustyynyt luovat tunnelmaa. Tyhjennä yöpöydiltä kaikki ylimääräiset tavarat, kuten puhelimen laturi, herätyskello tai radio. Laita henkilökohtaiset valokuvat myös makuuhuoneessa pois näkyviltä.

Viikkaa vaatteet kaappeihin niin,

että kaapin ovet mahtuvat kunnolla sulkeutumaan. Järjestä lastenhuoneessa lelut paikoilleen.

Kylpyhuone

Korjaa pois hygieniatuotteet ja henkilökohtaiset tavarat kuten kylpytakit, shampoot, hammasharjat, roskakorit ja vessaharjat. Ripusta esille muutama värisävyiltään hillitty ja puhdas pyyhe ja kiillota hannot. Laita wc-pytyn kansi kiinni.

Piha

Leikkaa nurmikko ja talvella tee lumityöt siististi. Siirrä myös ulkona ylimääräiset tavarat varastoon. Siirrä autot pois pihalta esimerkiksi kauemaksi kadulle kuvausten ja esittelyjen ajaksi.

Viime silaus

Vie roskat ja tuuleta koti. Avaa verhot ja nosta sälekaihtimet. Valaise riittävästi. Pöyhi sisustustyynyt ja viikkaa tai asettele viltit ja muut tekstiilit kauniisti. ■

Lähde: popkotikauppa.fi

Teksti: Mari Pihlajaniemi

Pihan leikkivälineet innostavat lapsia liikkumaan

Hyvin suunniteltu ja toteutettu ulkoleikkipaikka aktivoi lasta liikkumaan pihalla ja tarjoaa mielikuvitukselle tilaa kehittyä. Kun samaan syssyyn yhdistetään vielä pelipaikka tai ulkokuntosali, saadaan koko perhe viihtymään yhdessä ulkosalla.

Pihan suosituimmat leikkivälineet ovat pysyneet vuodesta toiseen yllättävänkin samoina: keinu, liukumäki ja hiekkalauttikko löytyvät monelta pihalta ja ilahduttavat niin suuria kuin pieniäkin leikkijöitä. Jos tilaa vain riittää, niiden lisäksi hankitaan usein leikkimökki tai -maja, kertoo maisemasuunnitteluhortonomi **Minna Harju**.

– Itse olen lapsena roikkunut rengaskiekussa kalliokielekkeellä ja tehnyt kaikki hölmöydet, hän muistelee nauraen.

Tämä onkin yksi pihaleikeissä tapahtunut konkreettinen muutos. Siinä missä takavuosina lasten leikkipaikkoihin saatiin suhtautua hyvin rennosti, nykyisin ne suunnitellaan ennen kaikkea turvallisuuksella.

Toinen tärkeä, mutta yhä vähälle huomiolle jäänyt asia on riittävä aurinkosuojat. Harju muistuttaa, että kesät Suomessa voivat olla kuumia ja auringonpaahde polttavaa.

– Aurinkosuojaa tarvitaan ihan kotipi-

hallekin, onko se sitten aurinkokatos, aurinkovarjo tai kasvillisuudella tehty, hän sanoo. Samasta syystä liukumäkeäkään ei kannata sijoittaa aukeamaan etelään päin, sillä aurinko paahtaa sen äkkiä liian kuumaksi laskemiseen.

Leikkipaikan turvallisuudessa paljon huomioitavaa

Minna Harju muistuttaa, että lapset eivät saisi olla pihallakaan tyystin ilman aikuis-

ten valvontaa. Leikkipaikan suunnittelussa tulisi siis huomioida ensinnäkin hyvä näköyhteys, eikä sijoittaa sitä aivan pihan viimeisimpään nurkkaan. Sen lisäksi leikkivälineiden paikkaa valitessa on tärkeää huomioida leikkivälineiden pakotettu liike.

– Se tarkoittaa esimerkiksi keinun liikettä, jota lapsi ei pysty pysäyttämään saman tien. Tai karusellissa liike, jota lapsi ei pysty pysäyttämään kuin seinään.

Hän neuvookin noudattamaan leikki-

välineiden sijoittelussa riittäviä turva-
täsyyksiä. Esimerkiksi liukumäelle tar-
vitaan riittävä laskualusta. Väliaidoilla
ja kasvillisuudella voidaan tarvittaes-
sa ohjata lasten kulkua pois vaaranpai-
koilta.

Koska pienet lapset laittavat innok-
kaasti suuhunsa kaiken senkin, mitä ei
pitäisi, hän kehottaa myös tarkistamaan
esimerkiksi Myrkytyskeskuksen inter-
netsivuilta listan myrkyllisistä puutar-
hakasveista.

– Yllättävissäkin kasveissa voi olla
myrkyllisiä kasvin osia. Monta ker-
taa myrkyllinen osa saattaa olla vaikka
marjan siemen, mutta on myös kasve-
ja, joissa lehdet tai neulaset ovat myr-
kyllisiä.

**Turva-alusta voi olla
myös kaunis lisä pihaan**

Leikkipaikkaa tehdessä kannattaa kiin-
nittää huomiota myös pihan riittäviin
kaatoihin ja oikeanlaiseen alustaan. Esi-
merkiksi nurmi kuluu helposti keinujen
alla tai kärsii, kun hiekkalaatikon hiekka
leviää sille.

– Pohjaa pitää pystyä pitämään kun-
nossa. Se ei saa pölistä eikä velliintyä,
muuttua mudaksi. Nurmikko ei ole vält-
tämättä se paras vaihtoehto siihen poh-
jalle, Harju huomauttaa.

Kunnollinen turva-alusta ei ole hän-
nen mukaansa kallis. Se maksaa toki
enemmän kuin tavallinen nurmikko,
mutta on laadukkaasti tehtynä nur-
meen verrattuna pitkäikäinen ja huol-
tovapaa ja kestää ahkerankin leikki-
misen.

Kotitalouksillekin myydään valmii-
ta ja kustannustehokkaita turva-alusta-
ratkaisuja kuten mattoja, turvasoraa tai
-haketta. Pihan ilmeestäkään ei tarvitse
niiden vuoksia tinkiä: Harju vinkkaa,
että nurmipihaalla leikkipaikalle voidaan
valita hiekkatekonurmi, jolloin piha py-
syy kauniin vihreänä eikä materiaalin
vaihtumista edes erota kauempaa kat-
seltuna. Turvahake voi puolestaan olla
kaunis valinta metsäpuutarhamaiselle
pihalle.

– Se sopii ympäristöön eikä hyppää
liikaa esille sieltä.

**Huolella tehty asennus
kestää kovempaakin leikkiä**

Keinujen ja kiipeilytelineiden muka-
na tulee toki tarvittavat asennusohjeet,
kertoo Minna Harju. Hän painottaa
kuitenkin leikkivälineiden kunnollisen
alustamisen merkitystä: siinä ei pidä oi-
koa mutkia eikä noudattaa ohjeita mi-
ten sattuu.

– Usein laitetaan murskepohja ja
valettu betonijalka, tai leikkivälinees-
sä voi olla valmis jalka riippuen sii-
tä, kuinka laadukkaasta tuotteesta on
kyse.

Jos leikkiväline toimii samalla esi-
merkiksi kuntoilulaitteena, huolella
tehty asennus takaa, ettei se ole äkkiä
kumollaan pitkin pihaa. Harju huo-
mauttaa, että useammalla keinulla va-
rustettuun leikkikeskukseen kohdis-
tuu suurta vääntöä, kun suuremmat
lapset keinuvat samanaikaisesti eri
suuntiin. Sen takia leikkivälineet tu-
lisi myös tarkastaa useamman kerran
vuodessa.

– Jos leikkivälineet ovat kovalla käy-
töllä, kävisin ne kerran kuussa läpi, et-
tei niissä ole kuluneita tai hajonnei-
ta osia, jotka aiheuttaisivat vaaratilan-
teen.

**Rajallisen tilan
leikkivälineet pienelle pihalle**

Leikkipaikka voi vaatia pihalta yllättä-
vän paljon tilaa jo tarvittujen turvaetäi-
syyksien vuoksi. Harju kertoo, että esi-
merkiksi julkisten leikkipaikkojen kei-
nuilta vaaditaan kahdeksan metriä tyh-
jää tilaa, eli neljä metriä kumpaankin
suuntaan. Jos piha on pieni, hän keho-
taakin miettimään, voisiko keinun si-
joittaa esimerkiksi kiinni talon raken-
teisiin.

– Paljon näkee, että jos on pieniä lap-
sia ja keinumisliike on pieni, tai keinu-
minen tehdään vielä aikuisen kanssa,
keinu on kiinnitetty roikkumaan teras-
sin kattoparruun. Mutta kun lapset kas-
vavat ja keinumisliike kasvaa, tarvitaan
tilaa enemmän, etteivät muut vaaran-
nu.

Hiekkalaatikko toimii Harjun mu-
kaan hyvin pienen pihan leikkiväli-
neenä. Eikä leikkiin tarkoitettujen ra-
kennelmien tarvitse suinkaan aina olla
kiinteitä: jos pihalle ei mahdu leikki-
mökkiä, hän vinkkaa pystyttämään sen
sijaan vaikka teltan.

**Hiekkalaatikko on
pihaleikkien kestopuosikki**

Monelle pihalle sopiva hiekkalaatikko
onkin kiistatta leikkivälineiden klas-
sikko. Sen hankkimisessa on kuitenkin
muutama asia, jotka kannattaa ottaa
huomioon.

– Tärkeää on, ettei hiekka pölise ja pö-
lyä – ja että siitä tulee kakkuja. Kaikesta
hiekaasta ei saa kakkuja tehtyä, Minna
Harju huomauttaa.

Jos hiekkalaatikko rakennetaan itse,
Harju neuvoa varmistamaan, että sii-
hen mahtuu riittävästi hiekkaa ja että
hiekkalaatikon laidat toimivat tyypillisesti ta-
soina, joiden päällä hiekkakakku teh-
dään ja ”syödään”. Hän vinkkaa, että
vastaavanlaisen tason voisi tehdä myös
hiekkalaatikon sisälle, jotta hiekka ei
kulkeutuisi liian helposti laatikon ulko-
puolelle.

Koska lapset mielellään tasapainoi-
levat hiekkalaatikon laidoilla, turvalli-
suussyistä tulisi myös miettiä, kuinka
korkea laatikon reuna on, ja onko sen
ulkopuolella asioita, joihin lapsi voisi
kaatuessaan lyödä pänsä.

– Hiekkalaatikossa pitää olla myös
kansi, että sen saa suljettua eikä sii-
tä tule naapurin kissojen hiekkalaatik-
koa, hän neuvoa. Samalla riemuväri-
set hiekkalelut saadaan kätevästi kan-
nen alle piiloon.

**Toimintojen yhdistely tuo
aikuisetkin mukaan pihaleikkiin**

Lasten kasvaessa myös leikkiin vaadi-
tu tila kasvaa ja kiinnostuksenkohteet
muuttuvat, jolloin leikkialuekin jää toi-
mettomaksi. Harju kuitenkin vinkkaa,
että vaikkapa terassin yhteydessä oleva
hiekkalaatikko voidaan aikanaan muut-
taa korotetuksi istutusalueeksi tai tehdä

Tornion Kuntoutus

**Fysioterapiaa, Kuntoutusta, Hierontaa,
Kotikäynnit, Pienryhmä-pilatesta
sekä Laitepilatesta**

**Ajanvaraus www.tornionkuntoutus.fi
tai p. 050 471 1686**

**Teitä palvelevat fysioterapeutit:
Hanne Karjalainen, Maarit Kuure, Milla Kuure
sekä koulutettu hieroja Jukka Kestilä**

LAIVURINKATU 10, TORNIO

TORNION UIMAHALLI

ma klo 10-21
ti-pe klo 7-21
la-su klo 10-17

Tervetuloa!

sen paikalle vesiaihe.

Leikkipaikalle voi saada kuitenkin li-
sää käyttöikää myös yhdistämällä siihen
esimerkiksi aikuisten ulkokuntosali. Näin
leikin lisäksi samaan tilaan voidaan yh-
distää koko perheen oleskelua, jolloin yh-
dessäololle jää enemmän aikaa.

– Kiipeilytelineen yhteyteen pistetään
leuanvetotanko, tai hiekkalaatikon yhtey-
teen tasoja, jotka toimivat hyppyboksei-
na, hän mainitsee esimerkkinä. Usein yh-
distelyyn on myös käytännön syitä:

– Nykyään tontit eivät ole enää hirveän

isoja, joten toimintoja täytyy yhdistää. Esi-
merkiksi leikkimökit alkavat olla niin isoja,
että niissä voi kesäisin yöpyä.

Kaiken kaikkiaan pihaa ei kannattai-
si Harjun mukaan suunnitella miellyttä-
mään vain aikuisten silmää.

– Jotta lapset saadaan pihalle ja viihty-
mään siellä, suosittelen, että mahdolliste-
taan lapsille jotain sinne pihalle, hän sanoo.

– Jos piha on tehty vain aikuisten ajatuk-
sella, kyllä se kännnykkä aika nopeasti tulee
lapsen käteen. Lapsille pitää myös antaa
sinne pihalle tilaa. ■

» AJANVIETE

Teksti: Mari Pihlajaniemi

Sukututkimus elävöittää historiaa

Sukututkimus eli genealogia tarjoaa omakoh-
taisen näkökulman historiaan.

Tutkimuksen perustan muodostavat erilaiset arkistolähteet, kuten kirkonkirjat, henkikirjat sekä erilaiset veroluettelot. Henkikirjojen ja vanhempien tiliasiakirjojen avulla voidaan päästä jopa 1500-luvulla eläneiden henkilöiden jäljille. Arkistolähteitä voi täydentää esimerkiksi kirjallisuudella, sukututkimustietokannoilla ja muistitiedolla.

Tiedonkeräämisen aluksi on hyvä pohtia, halutaanko sukututkimusta tehdä esipolvitutkimuksena vai jälkipolvitutkimuksena. Esipolvitutkimuksessa selvitetään yhden henkilön eläinvanhempia nykyisyydestä menneisyyteen, kun taas jälkipolvitutkimuksessa lähtökohdak-

si valitaan jokin kantapari, jonka jälkeläisiä selvitetään kohti nykypäivää.

Jo alkuvaiheessa kannattaa myös kartoittaa sukulaisilta, onko suvusta tehty aiemmin tutkimusta. Tärkeä taustatieto käytännön tutkimukselle on sekin, kuuluivatko tutkittavat henkilöt johonkin seurakuntaan vai siviilirekisteriin.

Ja viimeisimpänä, ennen sukututkimuksen aloittamista on hyvä tutustua asiaan liittyviin eettisiin käytänneseäntöihin. Suomen Sukututkimusseuran sivuille on koottu kattavasti ohjeita henkilötietojen keräämisestä, tallentamisesta ja julkaisemisesta.

Lähde: www.genealogia.fi/sukututkimus/

Tykkää **FACEBOOKISSA!**
meistä facebook.com/omakotilehti

facebook.com/omakotilehti

Ristikon
ratkaisu
edellisestä
lehestä.

RISTIKKO

Laatija: Juha Kairavuo / www.aikakuva.fi

Paperi- Kuljettaa **enemmän** **_aatteita** Karjalassa **Levelit** -elämä **Ritarikin**

[illegible]

» KOLUMNI

Tuulahduksia Euroopasta

Sirpa Pietikäinen
Kirjoittaja on Euroopan
parlamentin jäsen
sirpa.pietikainen@europarl.europa.eu

Loppu kertakäyttörakentamiselle

Rakentaminen ja kestävät rakennukset puhututtavat niin Suomessa kuin EU:ssakin. Eikä ihme – noin 80 % maailman rakennuskannasta on joko rakennettu tai edelleen pystyssä vuonna 2050. Jotta saavuttaisimme vuodelle 2050 asetetun EU:n hiilineutraaliustavoitteen meidän on korjattava rakennettua kantaamme mahdollisimman nopeasti – alle 30 vuodessa.

Tilastojen mukaan rakennuksen keskimääräinen purkamisikä on 58 vuotta, kun taas toimistorakennusten keskimääräinen purkamisikä on 39 vuotta. Ikävämmässä tilanteessa voi käydä niin, että kohdetta varten otettua lainaa ei ehditä maksaa pois, ennen kuin täytyy jo ruveta korjauskuluihin säästämään.

Eurooppalaiset kestävästä rakentamisesta kiinnostuneet sijoittajat ovat esittäneet ajatusta 200 vuoden takuusta rakennuksille. Tämä on hyvä lähtökohta kestävyysrakentamisen lähtökohdaksi. Niin sanottua ”kertakäyttörakentamista” ei pidä tukea, jollaisena pidän aiemmin mainittua toimistorakennusten keskimääräistä purkamisikää. Se ei ole ilmastoystävällistä. Rakennuskantamme syväremontomisella ja energiatehokkuuden parantamisella on merkittävä, ellei suorastaan välttämätön rooli EU:n ilmastotavoitteiden saavuttamisessa. Rakennukset vastaavat 40 % EU:n energiankulutuksesta, kolmanneksen EU:n kasvihuonekaasupäästöistä ja 50 % materiaalikulutuksesta.

Rakentamisen kokonaisviesti Suomesta on ollut 8 miljardia, josta betonirakentamisen osuus on ollut 1 miljardi. Meillä on rakennettu verrattain paljon sellaisesta betonista, joka ei ole ilmastoystävällistä. Verrat-

tuna esimerkiksi lentämiseen, joka kattaa 2 % ilmastokuormasta, on betonirakentamisen osuus jopa 8 % kasvihuonekaasupäästöistä. Betonirakentamisen toinen huono puoli on ollut se, että ”kirjahyllyrakentamalla”, toisin sanoen ontelolaattoja valitsemalla, olemme saaneet aikaan ilmastokuorman lisäksi huonoa äänieristystä, jota joudumme myöhemmin korjaamaan. Onneksi myös betonin osalta ilmastoneutraaleja vaihtoehtoja meillä jo löytyy, kannustan jatkamaan niiden osuuden lisäämistä kokonaisviennistä.

Suunnittelemalla ja rakentamalla ilmastoneutraalisti kokonaisia alueita asukkaiden tarpeita vastaaviksi, luonnon monimuotoisuutta tukeviksi ja energiapositiivisiksi, saamme aikaan merkittäviä kokonaishyötyjä luomalla taloudellisesti kannattavia sekä ympäristön, rakennusten arvon ja viihtyvyyden kannalta onnistuneita ratkaisuja.

Suomi tarvitsee rakentamisen osaamiskeskuksen, jossa edistetään hyvää ja kestävää kaupunkisuunnittelua yhdistämällä energiapositiivisuuden, ekologisuuden, luonnon monimuotoisuuden tukemisen, saavuttavuuden ja viihtyisyyden kannalta hyviä kokonaisratkaisuja. Tämä ”suomalainen bauhaus”, suunnittelu- ja rakentamisen tapa, on tarpeen suomalaisen rakentamiseen ja korjaamiseen, minkä lisäksi kestävästä rakentamisesta voisi tulla myös merkittävä vientituote ja menestyksen mahdollisuus suomalaiselle rakentamisaamiselle. Päättäjien, kaupunkien ja alan toimijoiden on nyt aika näyttää kunnianhimon suunta kohti kestävästä rakentamisesta.

Laatumerkit pihaan, puutarhaan ja metsätöihin

 Husqvarna

Näppärä
Husqvarna 130
moottorisaha

NYT

259,-

 Husqvarna

Ketterä
Husqvarna 336FR
yleisraivuri

NYT

509,-

HONDA

Honda EU 22i
Generaattori
kotiin ja vapaa-aikaan

NYT

1790,-

HONDA

Honda UMK 450X
Ammattiluokan
raivaussaha/
ruohoraivuri

NYT

790,-

LOPUT STIHL
PAINEPESURIT
ULOSKANTO-
HINTAAN!

STIHL®

RE110 plus
NYT

239,-

RE130 plus
NYT

360,-

 Resurs
Bank

Kemin pyörä ja varaosa

keminpyora.fi

Täikönkatu 3, 94100 Kemi
Avoinna: Ma-pe 9.00-17.00
La 9.00-15.00

Omakoti

www.omakotilehdet.fi

Tykkää

meistä Facebookissa!

facebook.com/omakotilehti